

DARBININKAS

LV NO. 37

SECOND CLASS
Postage paid at Brooklyn, N. Y.

PENKTADIENIS - FRIDAY, GEGUZIS - MAY 22, 1970

910 WILLOUGHBY AVE.
BROOKLYN, N. Y. 11221

10 CENTŲ

Grupė studentų bando kitą būdą JAV iš karo ištraukti

1968 m. kažkas buvo metęs šukį, kad studentai protestuotų prieš karą ne bergždiomis riaušėmis bei demonstracijomis, bet jungtusi į partijų veiklą ir savo tikslų siektų keisdami jų politiką iš vidaus. Praktikoje tai pasireiškė tik prezidento rinkimuose, kai keli šimtai studentų buvo įsijungę į senatorių McCarthy ir R. Kennedy rinkimines kampanijas. Vienas jų kandidatas, kaip žinom, pusiaukeleje sustojo išsikvėpęs, o kitą piktadario kulka pakirto, todėl tas jaunimas išsiskirstė giliai apsvylęs. Jų tarpe nė valkataujančių nė riaušinių nebuvo, bet jie išėjo į

Partijų vilkai mano, kad bandymas gali nepavykti

tą veiklos lauką įsitikinę, kad tas Vietnamo karas yra didelė Amerikos nelaimė, todėl jį reikia kuo greičiausiai baigti.

Panašus sąjūdis yra prasidėjęs ir dabar. Paskata atėjo iš dviejų vietų ryšium su karo išplėtimu į Kambodiją ir ta proga vykusiomis demonstracijomis bei riaušėmis.

Pirmoji paskata buvo keliolikos studentų grupių susitikimas su kongreso nariais demonstracijai Washingtone pasibaigus. Dauguma buvo priimta mandagiai ir gavo gerų patari-

mų, bet buvo ir tokių kongreso narių, kurie atsilankiusius išvarė. Nežiūrint ir tokių faktų, studentai ramiais pasikalbėjimais buvo patenkinti ir grįžė namo pradėję planuoti veiklą. Sakysim, Dartmouth kolegijos studentas Peter Fogg nusikirpo savo ilgus plaukus, apsirėngė savo priešhipiškų laikų drabužiais ir išėjo pas New Hampshire ūkininkus parašyti ant taikos peticijos rinkti. Iš kongreso narių dauguma gavo patarimą nežaisti demonstracijomis, bet kaip nors rimčiau prieš tą karą kovoti.

Antroji paskata buvo Princeton universiteto profesūros pradėtas organizuoti fondas taikos kandidatam rudenį rinkimuose paremti. Jie turėtų iš kongreso tribūnos ir kitais būdais spausti prezidentą tuojau pasitraukti iš Indokinijos karo.

Kaip paprastai, pradžia visada chaotiška. Bet jau yra susidariusios kelios rimtos grupės įsijungti į kongreso narių rinkimines kampanijas. Daug kur universitetų vadovybės pažadėjo nutraukti mokslą dvi savaites prieš lapkričio mėn. vyksiančius rinkimus, kad studentai galėtų į rinkimus įsijungti.

Tokie pradžios planai, norai ir užsidegimai. Bet kokie bus rezultatai? Partijų profesionalai yra skeptiški. Pirmiausia, dauguma universitetų jau užsidarė ar greit užsidarys, todėl studen-

tai išsibarsstys ir rudenį juos bus sunku prie rinkiminių kampanijų darbų besurinkti. Ant- ra, jei viskas vyks pagal prez. Nixono tvarkaraštį, amerikiečiai jau bus sugrįžę iš Kambodijos į P. Vietnamą mokyklas rudenį atidarius, ir tai prisidės prie jaunimo užsidegimo dirbti sumažėjimo. Trečia, rinkiminių kampanijų darbai yra labai neįdomūs ir labai mechaniški, todėl rudenį tų savanorių gali jau daug nebeatsirasti. Ketvirta, pirminiams rinkimams jau visi kandidatai suregistruoti ir daug kur registracijos terminai pasibaigę, todėl nebėra progos ieškoti vadinamų taikos kandidatų nepageidaujamiems "vaganams" pakeisti. Todėl partijų profesionalų skepticizmas turi rimtą pagrindą. Bet daug jaunųjų, jei ištesės, turės progos sužinoti, kad šūkauti ir maištauti daug lengviau kaip rimtai ir nuobodų darbą dirbti. Ir tai bus vargo verta pamoka.

Pekinas bandęs palikti po senovei

Tokijas. — Buvęs Kambodijos premjeras Var skelbia, kad kom. Kinija jau buvo pasiūlysi pripažinti naująją Kambodijos vyriausybę, bet pasiūlymą atšaukė, kai toji vyriausybė negalėjo priimti Pekino sąlygos — Pekinas reikalavo, kad galėtų ir toliau naudotis Kambodijos teritorija pagalbai Vietkongui ir šiaurės vietnamiečiams Pietų Vietname teikti. Tada Pekinas susižvejojo nuo valdžios pašalintąjį princą Sihanouką ir jį pasikinkė savo tarnybai.

Buv. premjeras Var dabar yra Japonijoje kaip naujosios vyriausybės specialus pasiuntinys ypatingiems reikalams tvarkyti. Svarbiausias jo uždavinys, atrodo, yra organizuoti pagalbos gavimą iš Azijos antikomunistinių valstybių.

Buv. premjeras Var dabar yra Japonijoje kaip naujosios vyriausybės specialus pasiuntinys ypatingiems reikalams tvarkyti. Svarbiausias jo uždavinys, atrodo, yra organizuoti pagalbos gavimą iš Azijos antikomunistinių valstybių.

"Mes spontaniškai išėjom pasipriešinti" Žodis tų, kurie išėjo prieš studentus

Paskutiniųjų studentų demonstracijų metu New Yorko miesto finansinių įstaigų rajone (Manhattano salos pietiniajame smaigalyje) įvyko daug ką nustebinęs stovybos darbininkų išsiveržimas prieš juos užkabinti bandžiusius ir antiamerikiškai besireiškiančius jaunikius studentus. Per pirmą susitikimą jie demonstrantus gerkai aplamdė (meras Lindsay tada išbarė miesto policijos viršininką, kad policija neapsaugojo demonstrantų), o sekančią dieną ir po tos dar kitą dieną suorganizavo savo eisenas prie mero įstaigos rūmų, kad jam praneštų, jog jis elgiasi nepatriotiškai tas turtą naikinančias studentų demonstracijas girdamas ir globodamas.

Time žurnalo korespondentas pakalbino tuo reikalu vieną prieš studentų demonstraciją išėjusį stovybos darbininką ir štai iš jo išgirdo: "Aš ir vėl prieš juos išėjau, nes manau, kad darau gera savo kraštui. Žiūrėk, juk Nixonas yra mūsų prezidentas, ir mes turim parodyti, kad jį remiame. Gal ir ne visada su juo sutinkame, bet mes turim jį remti.

Aš nesu prieš studentus. Jie turi teisę turėti ir skirtingą nuomonę. Girdėjau, kad žada vykti į Washingtoną tą savo nuomonę pasakyti. Aš manau, kad

Wallace Butenhoff

tai gerai, kad tai geras kelias. Bet mes negalim jiems leisti deginti namų, daužyti ir gadinti turtą, uždarinėti universitetus ir kolegijas. Kaip tada su tais, kurie nori mokytis? Mes turim juos sutramdyti pirmiau, negu jie viską sugriau.

Taip, aš dalyvavau susirėmime su tais studentais. Bet nė vienas iš mūsų tuo nesididžiavo. Juk mes negalėjom stovėti ir žiūrėti ką jie daro. Jie parado su Vietkongo vėliavomis. Kai kurie spaudė ant mūsų vėliavų. Mes spontaniškai išėjom pasipriešinti, nes kitaip ir būti negalėjo. Juk mūsų tarpe buvo daugybė II pasaulinio ir Korejos karo veteranų. Ko gi daugiau tie valkatos galėjo iš mūsų tikėtis?

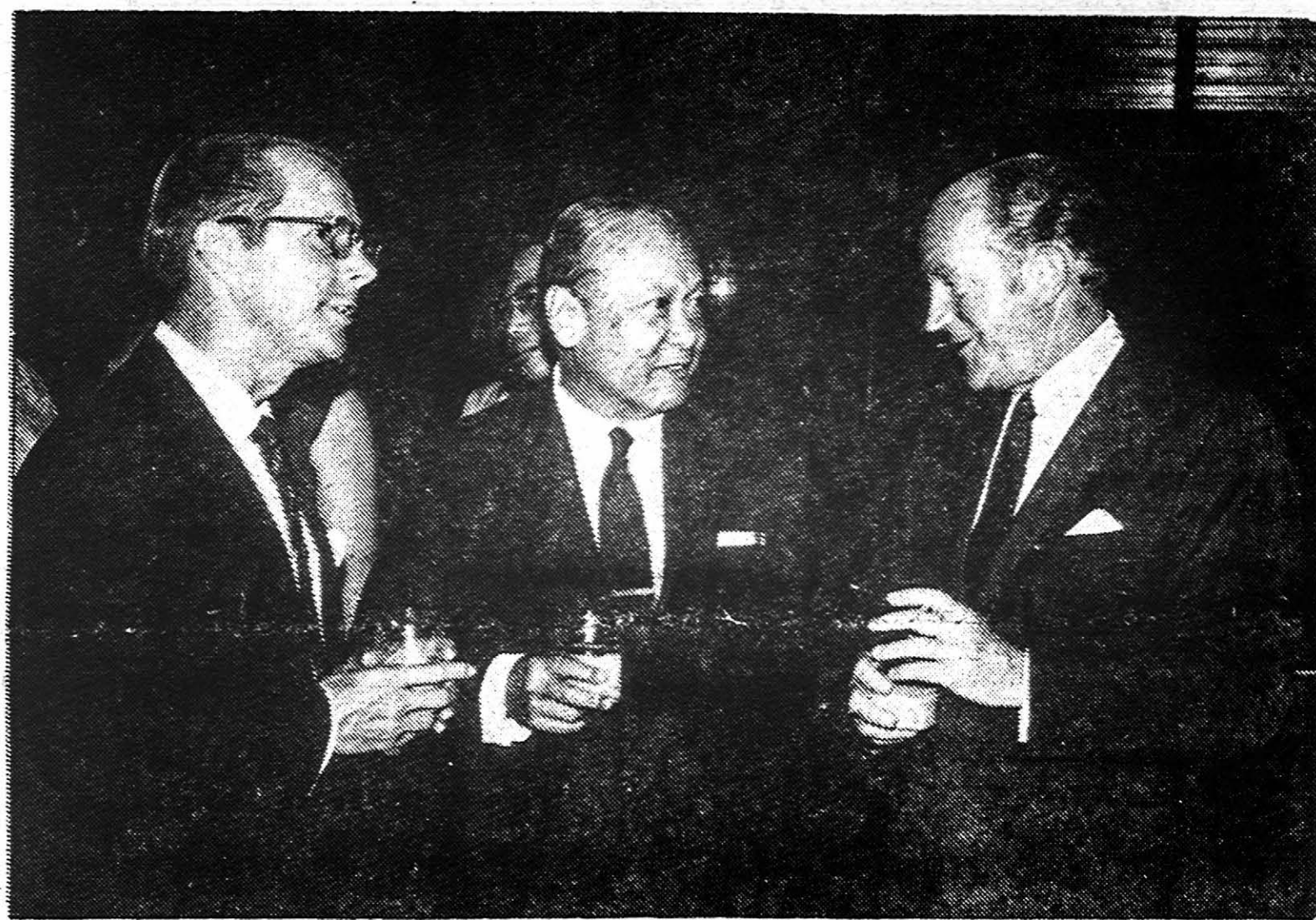
Nesuprask mane blogai. Nemanykit, kad mes norim karo. Niekas jo nenori. Ir aš nenoriu. Bet mes išrinkom Nixoną, todėl turim jį paremti. Kitaip Amerika taps antros rūšies valstybe. Jei mes dabar pasitraukim iš Vietnamo, niekas mūsų nebebergs.

Tas darbininkas vadinasi Wallace Butenhoff, 43 metų, II pasaulinio karo veteranas, uždirbęs per valandą 8 dol. Darbo drabužiais apsilvilkęs nešė prie miesto savivaldybės rūmų didžiulę Amerikos vėliavą, kurią lydėjo plakatas su paraginimu, kad New Yorko miesto šeiminkas geriau susidėtų su Amerikos vėliavos gerbėjais, bet ne jos niekintojais.

Vieni pavaišino, kiti pavaidino

Viena. — JAV ir Rusijos atstovų pasitarimai dėl atominių raketų ir kitokių tos rūšies priėdų apribojimo vyksta ne tik dalykiškai rimtai, bet ir gana draugiškai. Indokinijos karas tuose pasitarimuose nesimašo. Šį antradienį rusai padarė amerikiečiams staigmeną — nusivedė į ambasados svečių priėmimo salę ir pavaišino gerais priešpiečiais. Dabar jau teks amerikiečiams tuo pačiu atsilyginti.

Bet kom. Kinija atidėjo šią savaitę turėjusį įvykti kom. Kinijos ir JAV ambasadorių pasitarimą Varšuvoje. Tai jau būtų buvęs 137-tas tos serijos posėdis. Oficialiai paaiškinta, kad JAV atstovui apie tai pranešta ir kad dėl kito posėdžio laiko bus susitarta įprastu keliu. Reiškia, kad pasitarimai nenutraukti, tik tas vienas posėdis atidėtas kitam kartui. Ir tai padaryta todėl, kad surimtėjo padėtis ryšium su Amerikos kariuomenės įvedimu į Kambodiją. Tokio Pekino mosto reikėjo laukti, nes reikėjo kaip nors parodyti, kad Kinija suinteresuota Ho Chi Minh testamento įvykdymu — kad komunistų valdžios atsidurtų visas Vietnamas, Laosas ir Kambodija. Neabejotina, kad bent tokio mosto reikalavo Hanojaus vyriausybė. Reikėjo ką nors duoti ir princui Sihanoukui, kurs laukia iš Pekino pagalbos namo į valdžią sugrįžti.

Vilko pirmininkas dr. J. K. Valiūnas, lankydamasis Filipinuose, dalyvavo ir Olandijos ambasadoriaus priėmimo karalienės Julianos gimtadienio proga. Iš k.: R. G. Vildzius, Filipinų užsienio reikalų viceministeris J. D. Ingles ir dr. K. J. Valiūnas.

Waterburio miestą valdė p. Balandienė

Waterbury Republican (gautas P. B. deka) gegužės 16 įsidėjo nuotrauką ir informaciją apie Elvirą Balandienę (Mrs. Alvera Blanda) kaip einančią miesto majoro pareigas.

Laikraštis rašė, kad miesto majoras Bergin tą dieną buvo išvykęs. Pagal tvarką jo pareigas turėjo perimti miesto tarybos pirmininkas Victor Mam-

bruno, bet ir jis turėjo išvykti. Tada majoro pareigas perėmė Mrs. Alvera Blanda, miesto tarybos narė,ėjusi tarybos pirmininko pareigas.

"Mrs. Mayor" tą dieną pasirašė vieną proklamaciją, pasiuntė porą policininkų tarnybos reikalais į New Yorką, dalyvavo kaip miesto galva priėmimo. Susilaukė daug sveikinimų.

Mūsų korespondentas rašo, kad p. Balandienė visą gyvenimą dirbo su lietuviais, yra Sv. Juozapo parapijos narė ir abudu su sūnum, kuris yra valdžios tarnyboje, lankosi lietuviškose pamaldose. Jos vyras, advokatas, dar jaunas mirė. Kaip tarybos narė p. Balandienė yra populiari.

— Maskvos satelity šaltiniai informuoja, kad po gilių tyrinėjimų Sovietų žvalgyba įsitikinusi, jog prie Kambodijos princą Sihanouką nuvertimo Amerikos CIA nėra rankos pridėjusi. Tuo ir paaiškinta Maskvos labai silpna reakcija dėl JAV ir P. Vietnamo karinės veiklos Kambodijoje.

Edvardo Kukučio kūnas gegužės 20 parvežtas laidoti į New London, Conn. Kukutis žuvo Maskvoje, Rusijoje gegužės 13, iššokęs ar iškritęs iš viešbučio ketvirtos aukšto. Kaip pasakė Norwiche, Conn., laikraštis, — jis laidojamas penktadienį, gegužės 22 d.

Mrs. Alvera Blanda

New York'e gegužės 20 vidurdienį apie 150,000 stovybos ir kitokių unių darbininkų demonstravo prie burmistro rūmų ir visame finansiniame rajone už prez. Nixono nusistatymą dėl JAV laikysenos Indokinijoj.

Nuotr. V. Mažello

Du ministeriai kalba, ar ultimatumas buvo priimtas ar ne

Knyga skaitoma lengvai, patraukliai — kaip ir kiti šios rūšies prisiminimai, nenustoję aktualumo ir nevėrę istorijos negyvais faktais.

SIMPATINGI IR NESIMPATINGI VEIDAI

K. Musteikio Prisiminimų fragmentuose (Nidos leid. Nr. 77, kaina 2 dol.) vieni nepriklausomos Lietuvos veikėjai prisimenami su simpatija, kiti be simpatijos. Su simpatija minimas gen. Kubiliūnas, gen. Šniukšta. Be simpatijos — ministeris. Giedraitis, ministeris Rusteika, gener. Jackus. Daugiausia simpatijos parodyta prezidentui Smetonai, Mažiausia — gen. Raštikiui.

Autorius turi teisę savo veikėjus vaizduoti taip, kaip juos supranta. Skaitytojas betgi turi teisę suabejoti, ar autorius savo veikėjus (tiek Smetoną, tiek Raštikį) yra teisingai supratęs. Jei dabar kritiškai savo pasakojimus persvarstytų, gal būtų, ir autorius suabejotų savo sudaryto vaizdo bei išpūdzio teisingumu. Pvz. autorius sudaro išpūdį, kad Raštikis išdidus, puikybės apstėtas, valdžios trokštąs, gal net norįs būti Lietuvos Rydz-Smigly. Bet autorius kalba taip pat keliais atvejais apie Raštikio populiarumą visuomenėje. Tokį išpūdį sudarydamas, autorius nuvertina pačią lietuvių visuomenę, nes argi jau ta visuomenė būtų turėjusi tiek mažą sveikos nuovokos, kad joje laimėtų populiarumą išpuikėlis, net savinadis? Tur būt, arčiau tiesos bus tarus, kad visuomenė turėjo sveiką nuojautą: ji matė gen. Raštikio asmenyje išreikštą nepasitenkinimą esamos sistemos praktika, nepasitenkinimą prezidento Smetonos "patriarchalinę" sistema (keliais atvejais autorius randa Smetoną labai "tėvišką"); išreikštą visuomenės siekimą demokratiškiau tvarkytis. Dėl to visuomenei Raštikis buvo priimtinas, o ne buvo priimtinas "tėviškajam" prezidentui ir juo labiau aplink prezidentą susitelkusiem nuolankiai jam pataikaujantiem.

K. Musteikis mini Raštikio straipsnį Karde, kuris cenzūros buvo sukonskuotas. Tame straipsnyje tarp kitko buvo sugretintas miesto burmistro ir kariuomenės vado atlyginimas — burmistro didesnis. Ministeris Musteikis ir prezidentas Smetona pasidarė išvada, kad Raštikis nepatenkintas savo atlyginimu ir nori didesnio. Galima, anot Smetonos, jam pridėti, tik tegul jis nesikiša į politiką. (Vadinas, galima padidinti atlyginimu nutildyti!)... Skaitytojas betgi aname straipsnyje rado paskatą kreipti savo dėmesį ne į kariuomenės vado, bet į

Eilėje prisiminimų iš nepriklausomos Lietuvos gyvenimo paskiausia knyga yra "Prisiminimų fragmentai", parašyta Kazio Musteikio, generolo, buvusio krašto apsaugos ministro paskutinėje prez. A. Smetonos skirtoje vyriausybėje

Kazys Musteikis

burmistro atlyginimą — išpūstą ne pagal Lietuvos mastus. Skaitytojas čia gavo išpūdį, kad Raštikis pakėlė balsą prieš neproporcingus ir socialiniu atžvilgiu nepateisinamus atlyginimus. Merkys, buvęs burmistras, tai labai gerai suprato, jei isteriškai jaudinosi ir berniškos trokštąs, gal net norįs būti Lietuvos Rydz-Smigly. Bet autorius kalba taip pat keliais atvejais apie Raštikio populiarumą visuomenėje. Tokį išpūdį sudarydamas, autorius nuvertina pačią lietuvių visuomenę, nes argi jau ta visuomenė būtų turėjusi tiek mažą sveikos nuovokos, kad joje laimėtų populiarumą išpuikėlis, net savinadis? Tur būt, arčiau tiesos bus tarus, kad visuomenė turėjo sveiką nuojautą: ji matė gen. Raštikio asmenyje išreikštą nepasitenkinimą esamos sistemos praktika, nepasitenkinimą prezidento Smetonos "patriarchalinę" sistema (keliais atvejais autorius randa Smetoną labai "tėvišką"); išreikštą visuomenės siekimą demokratiškiau tvarkytis. Dėl to visuomenei Raštikis buvo priimtinas, o ne buvo priimtinas "tėviškajam" prezidentui ir juo labiau aplink prezidentą susitelkusiem nuolankiai jam pataikaujantiem.

Recenzentą labiau domino klausimas, kaip tos pačios vyriausybės du nariai ima vaiz-

duoti tuos pačius įvykius. Bent porą įvykių, kuriuos vaizduoja kalbamosios knygos autorius K. Musteikis, buvęs apaugos ministeris, ir truputį anksčiau pasirodžiusios knygos "Paskutinio posėdžio" autorius Juozas Audėnas, tos pačios vyriausybės buvęs žemės ūkio ministeris.

DIPLOMATIJOS SEFO PASKYRIMAS

K. Musteikis Prisiminimuose rašo: "Sumanymas vieną iš mūsų diplomatų paskirti vyresnuiokui kilo iš Respublikos Prezidento. Tas buvo gegužės mėnesį, kai rusai mums pradėjo daryti provokacinius priekaištus" (97 p.). Ministeriui Musteikiui tekę klausytis prezidento pasikalbėjimo su užsienio r. ministru Urbšiu. Urbšys siūlė tom pareigom atstovą Prancūzijoje P. Klimą. Prezidentas nepritaręs. Urbšys siūlė tada atstovą Šveicarijoje J. Saulį. Prezidentas nepritaręs. Galutinai pats prezidentas pasiūlė atstovą Italijoje S. Lazoraitį.

J. Audėnas: "Apie šį paskyrimą vyriausybės nariai nebuvo painformuoti. Aš apie jį sužinojau tik po karo, gyvendamas Vokietijoje. Labai gaila, kad Urbšys tokio klausimo neįnešė į joki vyriausybės posėdį, nors apie tai ne kartą kai kurių ministrų buvo užsiminta" (205 p.).

Vadinas, vieni vyriausybės nariai žinojo, kiti ne. Vieniem rodo, kad ideja išėjo iš prezidento, kitiems — kad ideja anksčiau kitų buvo keliama.

ULTIMATUMO PRIĖMIMAS

Vyriausybės posėdį, kuriame buvo svarstomas sovietų ul-

Juozas Audėnas

timatumas, abudu autoriai vaizduoja maždaug vienodai: kad prezidentas buvo prieš ultimatumo priėmimą, už gynybą ginklų; Musteikis, Jokantas ir kontrolierius Sakenis taip pat; už priėmimą min. pirm. pavadotojas Bizauskas, pats min. pirm. Merkys, Audėnas, o susisiekimo ministeris Masiliūnas siūlė, kad protesto ženklui prezidentas ir vyriausybė pasitrauktų į užsienį. Tamošaitis savo nuomonės nepasakė. Audėno ir Musteikio liudijimuose skiriasi tik kalbėjusių eilė ir laikas.

Labai betgi skiriasi svarstymo išvados.

K. Musteikis: "To posėdžio metu išryškėjo:

1. Respublikos prezidentas naują vyriausybę pveda sudaryti Raštikiui.
2. Su daugumos Ministrų tarybos narių naujai parinkto Ministrų pirmininko (Raštikio. Darb.) ir Kariuomenės vado (Vitkauskio. Darb.) siūlymu ultimatumą priimti ir nesipriešinti Prezidentas nesutinka.

3. Prezidentas pagal konstituciją savo pareigas pveda eiti Ministrui pirmininkui ir išvyktą užsienin...

Prezidentas nesutinka. Tai kaip gi — ultimatumas priimtas ar ne? Tokio klausimo iki šiol dar nespėdė mūsų teisininkai" (109 p.).

J. Audėnas visai nemini prezidento pareikimo, kad jis perduodąs pareigas ir išvyktąs; bet sumini, kad Masiliūno pasiūlymą išvykti prezidentui ir vyriausybei prezidentas praleidęs negirdom, ir niekas jo nesvarstęs. O dėl išvados rašo: "Jei kas iš tame posėdyje sėdėjusių dalyvių, o dar ypač prezidentas, po viso to (svarstymo) būtų ir toliau pasilikęs kitokios nuomonės, kad reikia ginklų priešintis, tai jis būtų ne tik pasisakęs prieš gen. Raštikio kandidatūrą į min. pirmininkus, bet turėdamas savo konstitucinę galią, nebūtų skyręs Raštikio toms pareigoms. Nebūtų pavedęs sudaryti tokią vyriausybę, kurios pirmininkas tokie svarbiu klausimu yra priešingos nuomonės, kaip pats prezidentas.

"Iš viso to prašosi viena visai logiška ir aiški išvada:

Tame istoriniame birželio 14-15 nakties vyriausybės posėdyje, nežiūrint ankstesnių pasakymų diskusijų eigoje, visi to posėdžio dalyviai paliko tos nuomonės, kad pasipriešinti sovietų kariuomenės ginklų neįmanoma — reikia pasiūsti protestą" (220 p.).

J. Audėnas cituoja ir gen. Pundzevičiaus, štabo viršininko, dalyvausio posėdyje, liudijimą: "Ivertinusi susidariusią situaciją, vyriausybė nutarė ultimatumą priimti" (214).

K. Musteikio Prisiminimai yra paskiausi pasirodę. Juos raišdamas jis bus žinojęs J. Audėno teigimus. Galima manyti, kad bus sąmoningai norėjęs patikrinti, kad ne "visi", bet tik "dauguma" buvo už ultimatumo priėmimą; sąmoningai bus norėjęs išskirti prezidentą; sąmoningai bus norėjęs suabejoti, ar ultimatumas buvo priimtas.

Rodos, toki iš atminties nedingstantieji įvykiai, o tų įvykių dviejų, trijų dalyvių liudijimai bei išvados nesutampa.

tai jos narių tarpe "destruktyvinė įtampa"...

"Nuo pat šios tarybos kancencijos pradžios, kai tarybos mažumai nepavyko dirbtiniu būdu (pasitelkus buv. centro valdybos balsus) tapti tarybos dauguma, toji mažuma... stojo į grynai obstrukcinę prieštaros ir trukdymo poziciją...

"Nenuostabu todėl, kad, palyginus su buvusiomis JAV LB tarybomis, penktoji taryba bene bus buvus mažiausiai vaisinga...

"Dėl tos destruktyvios įtampos penktosios tarybos jos specialios komisijos paruoštas bendruomenės organizacijos įstatų pakeitimo projektas ramiai sau dūli tarybos prezidentui saugiai stalcioje. Dėl tos nelemtos įtampos šeštosios tarybos rinkimai pergvena tam tikras konvulsijas".

Nauja šiuose rinkimuose: "Kaip žinome, 1-sios ir 2-sios LB tarybos rinkimai vyko iš vieno bendro kandidatų sąrašo visai Amerikai. Šioks rinkimų būdas palankus didžiiosios kolonijoms, bet visiškai užkerta kelią patekti į bendruomenės tarybą mažesniųjų kolonijų atstovams. Kad bendruomenės taryboje būtų atstovaujamos ir mažesniosios kolonijos, buvo nustatyti tarybos rinkimai apygardomis. Visa Amerika buvo paskirstyta į penkis rinkimines apygardas. Tačiau ir šiose penkiose apygardose atstovus

(nukelta) 4 psl.)

ANTANAS J. ŠAVELSKIS — Lietuvos advokatas — 80-30% Jamaica Ave. Woodhaven, N.Y. 11421; telef. 296-2060, namų TW 7-3061 (nuo 9 r. iki 9 v.)

J. B. SHALINS-SALINSKAS — Laidotuvių direktorius. 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P-way Sta.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laido tuves. Kopyčios nemokamai visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

JOSEPH GARSZA — GRABORIUS, BALSAMUOTOJAS. 2 modernios kopyčios. 231 Bedford Avenue, Brooklyn, N.Y. 11211; EV 8-9770.

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME — Moderni kopyčia, Air-conditioned. A. J. Balton-Baltrunas, Licensed Manager and Notary Public. 660 Grand St., Brooklyn, N.Y. 11211; ST 2-5043.

STEPHEN AROMISKIS (Armakauskas) — Graborius-balsamuoja. Moderni kopyčia. 423 Metropolitan Avenue Brooklyn, N.Y. 11211, EV 7-4335

BUYUS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. laido tuvių direktorius. 428 Lafayette St., Newark, N.J. 07105; tel. MARKET 2-5172. Paruošiamos garbingos laido tuves. Modernios kopyčios, oras vėdinamas.

VAITKUS FUNERAL HOME, Notary Public. 197 Webster Ave. Cambridge Mass. Pranas Vaitkus, laido tuvių direktorius ir balsamuoja. Moderniška kopyčia šermentis dykal. Aptarnauja Cambridge ir Bostoną. TR 6-6434

RIMOS IR JUOZO BRUŽŲ vieniintelė lietuviška siuntinių įstaiga didžiajame New York, atlieka visus patarnavimus sudarant siuntinius ir užsakant kitas dovanas į Lietuvą. Greitas patarnavimas — žemos kainos. 370 Union Ave., Brooklyn, N.Y. Telef. EV 4-4952

JUOZO ANDRUSIO Real Estate, Insurance. Apraudimas gyvybės, namų, automobilių, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudimas, Income Tax užpildymas, Mutual Funds — pinigų investacijos. Kasdien nuo 9 iki 8 val.; šeštadieniais iki 6 v. pp. 87-09 Jamaica Ave., Woodhaven N.Y. 11421; VI 7-4477

VYTAUTAS BELECKAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227, EV 2-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia ir Albertas Radžiūnas, sav. 36-38-40 Stagg St. Brooklyn, N.Y. 11206; ST 2-5938.

S & G MAISTO KRAUTUVE. Antanas Vaitkus, vedėjas. 84-04 Jamaica Ave. Woodhaven, N.Y. 11421, VI 9-5077; 340 Grand St. Brooklyn, N.Y. 11211, ST 2-4329. Papigintom kainom priimame užsakymus vestuvėms ir pokybiams. Pristatom į namus liet. skilandžius, sūrus. We take all orders special price for Weddings and Parties. Home-made Bologna.

SUPERIOR PIECE GOODS CORP. 200 Orchard St. New York, N.Y. 10002, AL 4-8319. Vilnonės medžiagos įsų artimesiems — importuotos ir vietinės. Vilnonės medžiagos kostiumams, paltams ir suknelėms. Taip pat šilkines, maišytas, spalvotas, lovoms užtiesalai, vilnonės skaros ir šalikai — geriausios rūšies pigiausiomis kainomis. Specialus patarnavimas paruošiant paketus į Europą. Užleikite ir įstikinsite!

VYTAUTAS MAZELIS, fotografas — vestuvės: spalvota ir juoda balta (gali vykti ir į kitus miestus), portretūra, meno darbų nuotraukos ir kiti foto patarnavimai. 422 Menahan St. Ridgewood, N.Y. 11237; Tel. HY 7-4677.

NEW YORK — Lietuvos atsiminimų radio valanda šeštadieniais nuo 5 iki 6 val. WEVD 1330 kil. 97.9 mg. FM. Direktorius dr. Jokūbas J. Stukas, 1467 Force Dr., Mountainside, N.J. 07092; tel. (201) 232-5565

NEW YORK — Laisvės žiburys, lietuvių ir anglų kalbomis sekmadieniais 9-10 val. ryto WHBI 105.9 FM banga. Vedėjas Romas Kezys, TW 4-1288, 62-15 69th Pl., Middle Village, N.Y. 11378.

PHILADELPHIA, PA. — Bendruomenės Balsas, WTEL, 360 kilocycles šeštadieniais nuo 1:30 - 2:30 p.p. 1203 Green St., Philadelphia, Pa. 19123; PO 5-0932.

PHILADELPHIA, PA. — Voice of the Amber Coast — sekmadieniais 4 val. popiet. WIBF — 103.9 FM. Veda G. Mironas ir A. Mažeika, 11 Wickham Lane, Hightstown, N.J. 08520. Tel. (609) 448-4478

PITTSBURGH, PA. — WZUM, 1590 banga sekmadieniais 12 iki 12:30 p.p. Vedėjas V. A. Yucius, 52 Shady St. W. Pittsburgh, Pa. 15228, tel. 563-2754.

HARTFORD, CONN. — ved. Alg. Dragūnavičius, WBMI - FM 95.7 sekmadienį nuo 12 iki 1 p.p. — 273 Victoria Rd., Hartford, Conn., telef. 249-4502.

DETROIT, MICH. — Lietuviškos melodijų radio valanda iš WMZK-FM stoties, banga 98 mc. antradieniais ir ketvirtadieniais nuo 8 iki 9 v.v. Vedėjas Ralph Valatka, 17696 Warwick, Detroit, Mich. 48219, tel. 537-5550.

BOSTON, WORCESTER, BROCKTON, MASS. — Vedėjas P. Viščinis, 173 Arthur St., Brockton, Mass., tel. JU 6-7209; FM bangomis 107.9 mc. WHLL 1430 kil. Medford, Mass. sekmadieniais nuo 11-12 vid.

ROCHESTER, N.Y. — Kultūrinė lietuviška valandėlė sekmadieniais 9-9:30 val ryto per WCMP-FM, 96.5 mc. Klubo valdybos pirm. Pr. Puidokas, 580 Wilkins St. Rochester, N.Y. 14621.

BOSTON, MASS. — Vedėjas Step. Minkus, WLYN 1360 kilocycles ir FM 101.7 banga sekmadieniais nuo 1-1:30 val. p.p. — 502 E. Broadway, South Boston, Mass. 02127

LOS ANGELES, CALIF. — L. Bendruomenės radio valandėlė — KTYM banga 1460 sekmadieniais 5-5:30 v. p.p. Vedėjas S. Paltus, 3786 Griffith View, Los Angeles, Calif. 90039, tel. 662-0244

Vasaros atostogos prie Atlanto

KENNEBUNKPORT, MAINE, garsiajame atostogų krašte, kviečia vėl visus poilsius sveikame, atgaivinančiame ore. Priimame pavienius asmenis ir šeimas labai palankiomis kainomis. Siemeturėms ir moderniai įrengtu kambarių, su privačiomis voniomis, dušais ir tt. Sezonas: birželio 26 — rugsėjo 7 d. Dėl rezervacijų bei informacijos kreiptis: Franciscan Monastery, Kennebunkport, Maine 04046 (Tel. 207-967-2011).

Berniukų stovykla atostogų krašte

KENNEBUNKPORT, MAINE — Tikras poilsis, atgaiva geroje priežiūroje berniukams nuo 8 iki 15 metų. Stovykla prasideda birželio 26 d., baigiasi rugpjūčio 21 d. (galima rezervuoti bet kokiam laikui to sezono laikotarpiu). Stovyklautojų skaičius ribotas, todėl prašome registruotis iš anksto. Berniukai iš New York apylinkės bus atvežami mūsų parūpinamomis priemonėmis. Kreiptis dėl smulkesnių informacijų bei registracijos: Franciscan Monastery, Kennebunkport, Maine 04046 (Tel. 207-967-2011).

NEBŪK: PER DAUG APSIDRAUDĖS

PER MAŽAI APSIDRAUDĖS

SKAMBINK LITUI!

APDRAUDOS: NAMŲ, MAŠINŲ, GYVYBĖS, ATSAKOMYBĖS

LITAS TRAVEL & INSURANCE

94-10 JAMAICA AVENUE
WOODHAVEN, N.Y. 11421
(212) 847-5522

Dr. B. Matulionis, uolus Lietuvos Bendruomenės veikėjas, š.m. gegužės 21 susilaukė 75 metų.

VARGAS DĖL DVIEJŲ MARŠKINIŲ

Dveji balti sunešioti marškiniai... Aš nemoku išskalbt, o žmona ligininėje. Zingsniuojau į skalbyklos priėmimo punktą Kestučio gatvėje. Stojau į eilutę, laukiau...

Praėjo gal penkiolika minučių.

— Koks jūsų numeris? — klausia geltonplaukė.

— Keturiasdešimt antras, — atsakau.

— Negali būti? —

— Kaipgi negali būti? Argi aš nežinau, kokius marškinius nešioju.

— Ne jūsų numerio aš klausiu, o mūsų: eilės numerio, suprantate?

— Ne, nesuigaudau, kokio numerio iš manęs norite?

— Pilieti! — pasigirsta balsas už mano nugaros. — Jūs traukote ir priėmėję ir mus. Jai reikia žinoti, kokių numeriu jūs čia užregistruotas, kad tuo pačiu numeriu jis priimtų ir grąžintų jūsų daiktus.

— Kad aš pirmą kartą šioje malonioje aplinkoje, žmona susirgo, o man greit reikia išskalbt marškinius, tai ir atėjau.

— Prie marškinių turi būti prisitūtas numeris, — čiauska ta pati priėmėja.

— Prašom, prisiūkite, aš nieko prieš...

— Mes nesiviam. Mes parduo-dame numerius, o prisisiūti turite patys.

— Ar čia, mieloji, niekas negali prisiūti? Juk tik dveji marškiniai.

— Ne. Neškitės numerius į namus, prisiūkite. Tik tada mes priimsime.

— Pilieti, greičiau, namuose mažas vaikas, — vėl balsas už mano nugaros.

Su nešvariais marškiniiais grįžau į namus, galvodamas apie "Gerų paslaugų kombinatą" (Svyturys Nr. 5).

DARBININKAS

THE WORKER

Editorial Office GL 5-7281 • Business Office GL 2-2923

by FRANCISCAN FATHERS
China nuo 1915 metų.

1951 sujungė AMERIKĄ, LDS organą DARBININKĄ ir LIET. ŽINIĄS

Second-class postage paid at Brooklyn Post Office
Published semi-weekly except holiday weeks and July and First week in August
when published weekly
Prenumeratos kaina \$8.00 — Subscription per year \$8.00

Laikraštį tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA.

Straipsniai ir korespondencijos redakcijai taisyti savarankiškai. Nenaudoti straipsniai
sągumai ir grafiniai autoriams prašant. Pavardės pasirašyti straipsniai nebūtinai
išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Chaosas ir kas už jo?

Amerikos piliečiai lietuviai skaičium yra nereikšmingi Amerikos gyvenime. Kaip tik dėl to mažo skaičiaus reikia, kad lietuviai būtų sąmoningai piliečiai už daugumos narius — labiau sektų ir blaiviau vertintų gyvenimo raidą, ypač spaudos, televizijos, demonstracijų šauksmus.

Buvęs vyr. teismo pirmininkas Warren dabar paleido pesimistišką šauksmą — „Amerikos bendruomenė dezintegruojasi“ (skykla, eizėja). Su panašia mintimi rodesi ir buvęs prezidento Johnsono vyriausybės narys Gardner. Jų pareikšimus pagavo spauda, televizija kaip liudijimus apie Amerikos „chaosą“.

Neginčytinas tvirtinimas, kad chaosas ir dezintegracija yra stipresni nei bet kada. Nepriimtinas betgi tvirtinimas, kad dėl to tesanti kalta tik vyriausybė ir „santvarka“.

Vienas iš kalbamo chaoso ženklų esąs — demokratinės teisės nykimas ir jos vietoj džiunglių teisės — smurto — įsigalėjimas.

Taip prašneka ryšium su policijos pavartotu ginklu prieš demonstrantus, ryšium su statybos darbininkų ir demonstrantų apsidaužymu. Pažymėtina, anksčiau, kol demonstrantai degino pastatus, sąmokslininkai kišo bombas, apie smurtą mažiau kalbėta.

Jei pagaliau smurtas įsipi lietina, tai kas jam suteikia pilietines teises? Ar ne vyriausio teismo narys Douglas pateisino smurto vartojimą? Savo brošiūroje „Points of Rebellion“ skelbė, kad smurtas tesanti vieninga efektyvi priemonė prieš policinę valstybę; jis paliko išpuolį, kad JAV su savo FBI, CIA ir Pentagonu tokia ir yra.

Kitas chaoso ženklas esąs — demokratinis laisvų dingimas ir sąžinės prievartavimas. Taip kalbama ryšium su karinės prievolės atlikimu, ypač ryšium su tos prievolės atlikimu Vietnamo. Vengiančius tos prievolės laikė herojais ne tik politikai kaip Lindsay. Ar nepasakytina ir tai ir tokios idėjos, kurias skelbė katalikų intelektualų organizacija Pax Romana tardama: „Asmuo nėra laisvas, jei jis negali pasirinkti būdą, kuriais jis atlieka savo pareigą kraštui ir žmonijai“ (cit. iš The Tablet). Jis turės teisę atsakyti nuo karinės tarnybos, jei tai prieš jo sąžinę...

Vienam prieš sąžinę gal bus tik karinė tarnyba, o kitam gal ir mokesčių mokėjimas?

Ar ne šie intelektualai tokiais pareikšimais tiesia kelius asmeniui ir konfliktą su valstybės įstatymais, o valstybei kelius į anarchiją, chaosą?

Jei yra chaosas, smurtas, prievartavimas, dezintegracija, tai jie išaugo ne savaime. Chaosas pirmiausia atsirado galvose tų, kurie yra Amerikos „smegenys“ — kai kurių profesorų, kai kurių teisėjų, kai kurių teologų.

Amerikoje jie labiau nei kitur turėjo ir turi įtakos vyriausybėms. Kai jų planai atveda į katastrofą jie pasislepia po Fordo ar kitokio fondo valdytojo titulu, atsakomybę palikdami prezidentui.

Kai vyriausybė nesiduoda jų diriguojama, kyla destruktivinė kritika.

Turint prieš akis tokią šios „intelektualų“ dalies destruktivinę rolę, tenka pozityviai vertinti valstybę; jis paliko išpuolį, kad JAV su savo FBI, CIA ir Pentagonu tokia ir yra.

MIKALOJUS KATKUS

BALANOS GADYNĖ

(3) Seimininkė, išleisdama bandą į lauką, įsako vaikams dabinėti karves; jei kuri išvirstų ir negalėtų atsikelti, tuojais bėgti namo pasakyti. Pavasarį gyvuliai kitais metais būdavo labai blogi: šoksta per griovį, išvirsta, galvą iškia ir vandenį, kaip pagula — ir galas; o jei ir ne galas, tai atsikelti negali. Būdamo nuomonė, ekonominiu žvilgsniu anais laikais pateisinama, kad per žiemą reikia išmaitinti ko daugiausia gyvulių; tegul sau ir blogi išeitų, o tie pavasarį atsigauja, vasarą atsiėda, karvės duoda pieno, jautiai tinka pardavimui ir darbui, o jauni gyvuliai paauga. Ganyklų ir miškų buvo pačiai, reikėjo juos gyvuliams išnaudoti. Nepeiktinas buvo net tas ūkininkas, kuris „blivioščiuose“ išvilktų ant luobo kiaušį ir ganyklą, kurio „karvė vėjo pučiamą“, arklis „pavasaringas“; ne ūkininkas tuom kaltas, bet pernyktė vasara, kad pašaro mažiau teuzgaug arba kad pašaras

išlytas; ūkininkui tereikia išmaitinti gyvulius per žiemą ir išleisti jie gyvi ant pavasario žolės.

3. IŠEJIMAS ARTI

Jaučiai ir pavasarį turi išeiti diktėsi už karves: jiems su žiemos pajėga reikia suarti laukus. Štai kokį rytą ir pamatome gatvę beinančią du jautius, jungą ant sprando nešinu, pašauki juos eina artojas, viena ranka pritūrėdamas žuobrį ant pečių, antroje rankoje laikydamas trikampį geležinį. Ir žmogus, ir jautiai, rodosi patenkinti prasidedančiais darbais. Rodosi, kad jautiai sąmoningai eina savo pareigą: nei jie nubėga nuo artėjo, nei į šalį nenukrypsta: žengia sau gatvę ir keliu, pakol artojas užbėga iš vienos pusės ir tuom parodo, kad reikia pasukti į dirvą. Jautiai pasuko į dirvą, artojas sučiulpė — jautiai sustojo ir ramiai laukia tolesnio nurodymo. Artojas nuleido žuobrį ant žemės, užmovė geležinį ant išaros, pavarė žuobrį, apžiūrėjo ir už-

kabino galą ielaksties už velkės jungo.

Arimas sąstatoje, jaučiai greitai suprato, nuo kur pradėti vagą. Vaga varoma, artojas mato, kad vaga ne kaip reikiant — vėl sustojo, atleido virves, akmeniu pakalinėjo pleišką ir virves iš naujo užsuko. Dabar aria be sustojimo.

Žuobriu ariant, reikia turėti daugiau sveikatos ir nuomonės, negu ariant plūgu. Žuobrį negali paleisti į žemę, jį reikia nešti ant rankų, kad per gilias neįliktų, arba spausiti į žemę, kad neitų paviršium. Žuobris reikia nustatyti gulsčiai ir staciui, kad eitų lygiai ir kad būtų padori vaga; reikia nustatyti išara, kad lygiai verstų į abi puses. Vieną vasarą ištiesi paars jaunas artojas sužino didžiūmą užmačių šio nesudėtingo ūkės įrankio; o nesužinojęs gyvulių kankina, savo sveikatą be reikalo deda ir dirvą gadina. Dabar aria be sustojimo, ragindamas jautius: „Juodi, žali...“

Po dviejų trijų dienų jau pilnas laukas artojų; iš vienos duobos po du žuobriu, iš pusės duobos — vienas žuobris. Nepratęs žmogus, sakysim, miestietis, atsidaręs tuom sykiu lauke, manytų, kad rekavimas tiem žmonėms yra tiesioginis darbas, nes jų kiekvienas kiek turėdamas nei kratinio, nei šieno: jam reikia „žali, juodi, balni, margi, palši, šėmi, laukši, dvyliau!...“

Prie progos pasakysime, kad: 1) šėmis tas, kurio plaukai juodi ir balti iš daikto susimaišę, spalva jo mėlyna; toks arklys vadinasi širmas, tokia ožka ir kiaušė vadinasi žila. Zemačiūse juoda jauti vadina šėmiu; 2) laukas jautis, laukšis tas, kurio galva juoda ar raudona, bet išilgai kaktos eina balta juosta; žemiaičiai ant tokio sako — žleis; 3) dvylys — tai toks, kurio plaukas vienodas, bet galva ir kaklas tamsesni, negu visas kūnas, ir perėjimas į tamsumą netaisgus; 4) žalis — tai rudas; 5) palšis — tai pilkas; 6) baltungaris — tai per nugarą su baltu ruožu.

Visi aria jaučiais, tik su tam tikru žuobriu arklių bulves vagoja. Jautis pigiau buvo užlaikyti: jis ganėdinosi menkesniu pašaru ir nereikėdavo ganyti skyrum.

Štai vidurdienį mergaitės neša artojams valgyti: per petį pakabinta tarba su duona ir šaukštais; vienoje rankoje laikoma šotė su viralu, antra ranka prilauko per petį virvę nuo rezginių. Rezginėse dėtos plabos — vienas žuobris. Vasarjonių šiaudų ir šieno; kratinytis — tai jautiams pietūs. Tuom menku nieku gaivinami jaučiai ars žemę ligi vakarui, visas aštuonias valandas. Arklys nedirbs nei kratinio, nei šieno: jam reikia abrakio. Artojai sakydavo: „Smagu dirbti, jei gyvulys so-

tus.“ Iš to pasakymo reikia manyti, kad dirbdavo ir su alkanais gyvuliais.

Be laukų dirbimo, žemei atsilus, reikėjo dar taisyti tvoras. Tvorų buvo daug: kluonas, veršnininkas, daržas, daržiukas ir sodas — vis aptvartyti tvoromis. Dar buvo bendros visos kaimos tvoros, užvarais vadinamos, skiriančios laukus (palietus) nuo vienos kito. Mūsų kaimoj užvarų buvo du, kiekvienas po kilometrą ilgumo. Nuo kitų kaimų ir nuo dvaro užvarų nebuvo; buvo taip sutaukyta, kad, kai mūsų pūdymas tame lauke, tai ir Lenčių pūdymas sueinamajame lauke; taip pat ir su dvarais. Užvarų tvirtį prisiėjo kiekvienam gyvenimui bent po šimtą metrų. Be to, kiekvienas gyvenimas turėjo taisyti vieną tiltą lauke, ir visi iš eilės privalėjo dėti ketverius vartus gatvėje. Visus mūnimas darbus reikėjo dirbti pavasarį. Jei dviejų išėjo prie arimo, tai prie tvorų ir kitų darbų turi būti trečias darbininkas.

Du žuobriu per savaitę suardavo rugienas vieno pilno gyvenimo, nuo dvidešimties hektarų. Suarę rugienas, turėjo eiti pūdyti arto, pusbernis gijo akėti suartų rugienų ir rengti lauko vasarjonių sėjimui. Jau žydi ievos — laikas avioz ir žirniams sėti, savaime ateina laikas bulbes sodinti, sėti miežius

ir linus. Sutraukę visus vasarjonių sėjimo darbus į daiktą ir atsiminę, kad kiekvieną javą pasėjus pridengdavo ne akėjimui, bet arimui, kad miežiams, bulbėms ir linams dirva buvo kartojama, vadinasi, antrą sykį ariama, ir kad po kiekvieno arimo eina akėjimas, — atsiminę visa tai, suprasime, kad dirva vasarjoniui būdavo per daug sumulkinama ir nepatikdavo augalams, ypač miežiams. Patys ūkininkai, suprasdami tą, sakydavo: „Mes žemę per daug išplaupiame.“

4. KAIMOS NEMALONUMAI

Su pavasariu prasideda nemalonus kaimynų tarpe; vaikų priežastis — gyvuliai arba, einant dar arčiau — pašaro stoka. Kiekvienoje daržinėje pavasarį šieno tiek, kiek kad būtų kertelėje krosnis, vadinasi, vėžio metas. Reikalas gi didelis: šieno turi užtekti arkliams ir jautiams per visą ilgą pavasario darbų laiką. Žolės laukuose nėra, reikia net dykūnus šerbi: karves, avis, kumelius. Tuom tarpu pernykščiai želnys rūgų lauke kaip ir žaliuoja; kaip čia susitūrėti avelių neišleisus, juk mažas gyvuliukas ne ką teišklamos. Ir išleidia ir kluoną, o iš kluono avys pačios ir rūgų lauką ieina. Vaikščioja avės po rugius, kaimynai žiūri ir mato, bet nė vienas nenori prasiidėti, užsiimti ir sužinoti, kieno tos avys, o sužino-

jė eiti bartis. „Tegu kitas tą visą padaro: ne man vienas, bet visiems čia pragaistis.“

Diena praslinko ramiai, avys paėdė. Ant rytojaus avių savi-ninkas vėl jas paleidia ir dar pridėda pernykštį versį. Dabar jau ir kiti pamatė leidžia avis ir versius, kol vienas kuris pratriuksta pykčiu:

— Kam leidžiote avis ant rūgių? Ar iš galvos išėjote? Juk klampoją, mina, ar nematote!

— Žinoma, kad klampoją; kas jas leis tyčia, pačios ištrūko iš tvarto ir išėjo. Antai Gimbutas netveria kluono, per jo spragas ir išeina, — teisinasi kaltininkas įprastu būdu.

Ir taip visi pyksta ant kito ir visi leidžia, besarmčiai pirma, drovingesnieji paskiau, kolai bet kur atsiranda žolės ir pradeda ganyti skerdžius.

Karves ir avis gano skerdžius, bet kumeliai — dveigiai ir treigiai — liekti nega-nomi. Išsiveda juos vaikas, jodamas akėti; jo rūpesčiai ir paliekami tie kumeliai lauke. Vaino rūpesčio dėka kumeliai mi-na išdygusias avizas ir žirnius, išverčia maišus su sėkla, užrūš-tus ir nerištus, drigančiukai už-puldami gašina dirbančius arklius — jų negali nuvyti. Nėr pagalbos. Tikra mokykla kant-rybei prasiliavinti ir pykčiui pri-bukti.

(Bus daugiau)

Prieš tris šimtus metų lietuviai vyko mokytis į Vokietiją

Marburgo universitete buvo duodamos stipendijos studentams iš Lietuvos

gauti bažnyčias ir žemes, kurias protestantai buvo pasisavinę. Antra, atkviesti į Lietuvą jėzuitai Vilniuje įsteigė akademiją, o kituose miestuose taip pat plėtė švietimo tinklą.

Tada protestantų, arba reformuotai Bažnyčiai Lietuvoje Marburgo universitete landgrafas Karlas (Carl) įsteigė porą stipendijų — gelbėti, anot jo, labai prisilęgtai reformuotai Bažnyčiai Lietuvoje.

Marburgo universitete pirmieji iš Lietuvos išmatrikulia-vo 1682 rugpiučio 25 Johannes Paterson, vadinamas „Lithuanus Cajodunensis“ (vadinasi, iš Kėdainių), Florianus Swida, vadinamas „Lithuanus Sluccensis“ (iš Slucko) ir Johannes Swięcicki, „Lithuanus Sreszolis“ (iš Hresko prie Slucko?).

Pavardės rodo, kad stipendijos buvo skirtos nebūtinai lietuviams, bet Lietuvos sinodo rekomenduotiems studentams iš didžiosios Lietuvos kunigaikštystės, kurioje buvo ir lietuvių, ir lenkų, ir gudų, o miestuose ir vokiečių. Čia buvo suminėtos geografinės vietos, iš kurių tie

studentai buvo atkeliavę — iš Kėdainių ir Slucko. (Pagal St. Ylos naują knygą „Šiluva Zemaičių istorijoje“ Kėdainiuose ir Slucke veikė svarbiausios reformatų mokyklos — Kėdainiuose nuo 1625, Slucke nuo 1626).

Stipendijas išrūpinti iniciatyva priklausė Lietuvos reformuotos Bažnyčios superintendantui Mykolui Minvydai (Nicolaus Minvid). Jis buvo nuvykęs į Kasselį, susitiko su landgrafu Karlu ir 1680 gavo iš jo stipendijų pažadą. Pažadas pradėtas vykdyti nuo 1682. Paversti pažadą nuolatini stipendijom Minvydas jau nespėjo. Jis 1688 mirė. Tik naujas superintendantas Thomas Ramsay 1698 išgavo, kad trys stipendijos būtų nuolatinės, ne atsitiktinės pagal landgrafo ateinančią ar praeinančią nuotaką. O kad stipendijos nebūtų nutrauktos po landgrafo mirties, užsitikrinti pavyko tik 1729. Tada landgrafas oficialiu raštu patvirtino, kad stipendijos būtų skiriamos šimtui metų. Ir po vienerių metų jis pats mirė.

Pirmos stipendijos dviem iš

Lietuvos buvo nedidelės — nemokamas maistas („stalas“) ir 20 talerių metam. To nepakako pragyventi. Studentam prašant 1683 stipendijas pakėlė iki 40 talerių. O nuo 1686 pridėjo dar kelionpinigius.

Lietuvišką stipendiją tame universitete įsteigė ir landgrafo Karlo sesuo Danijos karalienė Charlotte Amalia. Iniciatyvos ir šiai stipendijai buvo emėsis 1680 Mikalojus Minvydas, o formalus stipendijos įteigimo aktas datuotas 1701. Stipendija buvo 100 talerių. Ji buvo mokama iš procentų sumos, tam reikalui skirtos — 1213 talerių.

Laikotarpis nuo 1682 iki 1824 Marburgo lietuviškom stipendijom pasinaudojo 83 studentai. Tik dviem protarpiais universitete nebuvo studentų iš Lietuvos: 1796-1803 ir 1807-1818. Šiaip į čia studijuoti atvykdavo daugiausia iš Frankfurto ir Karaliaučiaus universitetų, rečiau iš Berlyno. Apie 80 procentų studijavo teologiją. Grįžę į Lietuvą dalis buvo mokytojai Slucko ir Kėdainių gimnazijose. Kiti 20 proc. buvo daugiausia teisininkai. Nuo 18 šimtmečio antros pusės kai kurie studijavo ir gamtos mokslus.

Lietuvių kalba Chicagos universitete

Lietuvių kalbos studijų programoje pirmiausia numatomi 3 kalbotyros dalykai: 1) struktūrinė lietuvių kalbos sistema; 2) lietuvių kalbos istorija ir 3) įvadas į baltų ir slavų kalbų sudėtį. Lietuvių kalbos dėstymo programoje numatomas palaipsniui darbas: 1) elementarinis lietuvių kalbos kursas; 2) aukštesnysis kursas ir 3) lyginamasis kursas.

Kalbotyros dalykų dėstytoju yra pakeistas prof. dr. Petras Jonikas. Lietuvių kalbos programos lektorius — ieškomas.

Kadangi lietuvių kalbos ir kalbotyros mokslai Chicagos universitete yra tik pradėdami, tai yra galimi jų papildymai ir pritaikymai, atsižvelgiant į dėstomuosius dalykus, profesūrą ir studentus.

Kadangi šis kalbotyros organizavimo darbas taip yra pradėtas (tai yra, susirišta su universitetu finansškai, pakviesti lietuvių dėstytojai, sudarytos programos), tai sustoti ir eiti kitur jau nebegalima. Berekia dabar dėti visas pastangas ir veržimyn.

Jei ateityje bent k.e.e.s. ir minėtą programą mokslu taip pat padės, tai būtų naudingi ir lietuvių domėjimui.

Suadintam, siekiančios stipendijos. Moksle gerai pasirodžiusius vėliau imtų finansuoti pats universitetas, bet pirmiaisiais metais stipendijos turi eiti iš lietuvių. Lietuvistai puoselėti (nukelta į 4 psl.)

BIRŽ. 13 ATIDAROMA TAUTOS GENOCIDO PARODA

Amerikos Lietuvių Tarybos pastangomis, specialus komitetas, ilgai ir intensyviai dirbęs, paruošė lietuvių tautos genocidą vaizduojančią parodą. Ją sudaro 29 didelio formato rėmai, talpiną 628 dokumentines nuotraukas.

Meninį parodos apipavidalinimą atliko dail. Z. Kolba. Jis įgyvendino savo mintį, puoselėtą 10 metų, kad turime pasauliui parodyti savo tautos didžiąją tragediją gerai paruošta dokumentacija. Jis ir jo komiteto nariai tą darbą atliko pasigėrėtinai. Paroda iškalbingai byloja apie mūsų tautos genocidą.

Chicagoje amerikiečiams parodą pristatyti pakviestas energingas visuomenininkas dr. Leonardas Kriaučiūnas. Jis rūpinsis visais parodos pristatymo reikalais, pasikviesdamas sau reikiamus atskirų sričių talkininkus.

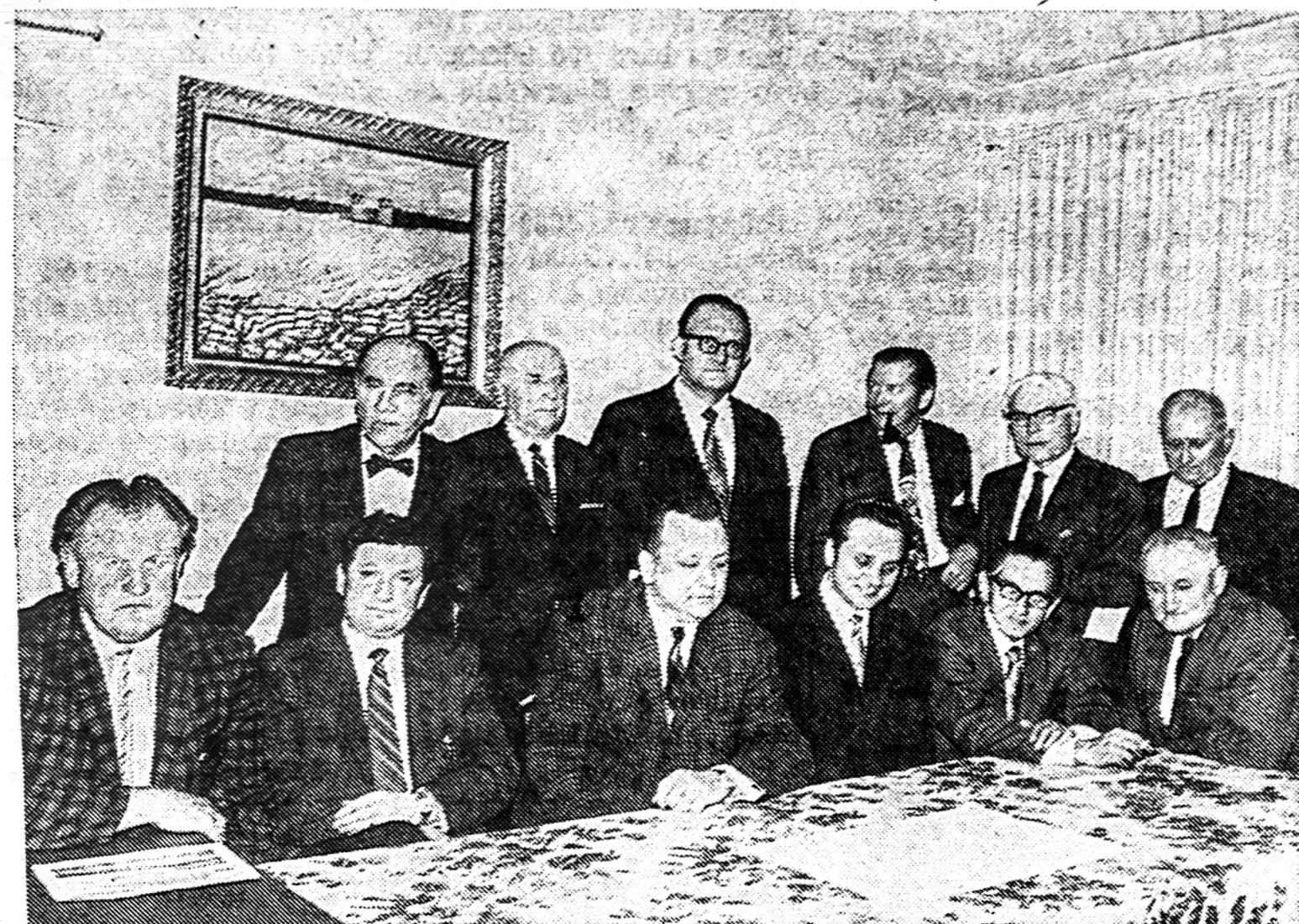
Paroda Chicagoje bus atidaryta miesto centre, Sheraton viešbutyje, birželio 13, su priederamom iškilmių, kuriose dalyvaus ir pagrindinę kalbą pasakys kongresmanas Fordas. Numatoma, kad ir kitomis dienomis bus susilaukta aukštų Chicago miesto bei valdžios įtakingų politikų, kurie bus su-

pažindinti su paroda ir kalbės parodos lankytojams. Atidarymo dieną tame pačiame viešbutyje įvyks specialus banketas su gera menine programa. Jame taip pat dalyvaus amerikiečių iškilieji politikai, spaudos žmonės bei įtakingi valdancijų partijų žmonės.

Iš Chicago, manoma, ši paroda bus perkeliama į didesnius Amerikos miestus.

Paroda atidaroma kaip tik tuo laiku, kada sukanka 30 metų nuo lietuvių tautos genocido pradžios.

Jurgis Janušaitis

Lietuvos genocido parodos rengėjai ir spaudos atstovai. Iš k.: V. Šimkus, J. Jasaitis, dr. L. Kriaučiūnas, R. Stanilūnas, dail. Z. Kolba — parodos paruošėjas, J. Vaidys; stovi: L. Prapuolenis, J. Jurevičius, A. Pužauskas, V. Kasniūnas, J. Janušaitis ir J. Gaidelis. Nuotr. V. Noreika

Daugiau balsuos VI Tarybos rinkimuose

(atkelta iš 2 psl.)

dominuodavo atitinkamos apygardos didžiosios kolonijos.

Autorius nurodo pavyzdžių rytų apd., kurioje New Jersey, Pensilvanijos, Washingtono balsai, palikdamas tam sritim po vieną atstovą, o sau paimdamas 4-5 atstovus. Autoriaus išvada: "Bendruomenės organi-

zacijai juo bus sveikiau, juo daugiau bendruomenės kolonijų bus atstovaujamos taryboje. Sveikintinas tad centro valdybos žingsnis vietoj buvusių 5 rinkiminių apygardų padaryti bent 9 apygardas".

Nauja šiuose rinkimuose ir tai, kad garbės teismas išaiškino kitaip suprastą "rinkimų apygardom", nei tai buvo praktikuota per paskutinius dvejus rinkimus. Anot autoriaus, "Rinkimų apygarda tai toks savarankiškas rinkimų vienetas, kuris ne tik kandidatus savarankiškai stato ir balsuoja, bet taip pat turi ir savo kitų rinkimų apygardų nepriklausančius mandatus... Per kažkokį nesuapratimą bendruomenės centro valdyba, vykdydama trečiosios tarybos rinkimus (1961) apygardomis, klaidingai pasirinko apygardomis vykdyti tik kandidatų statymą ir balsavimą, o balsavimo rezultatus... dėjo į bendrą katilą ir paskum iš to bendro katilo jau seikėjo atsto-

vus atskiroms apygardoms. Tuo būdu bendruomenės tarybos nustatyti rinkimai apygardomis buvo centro valdybos taisyklių iškrypimai ir žalojami".

Autorius nurodo, kaip 1964 ir 1967 į tuos žalojimus buvo krepjamas dėmesys spaudoje, bet to nebuvo paisyta. Dėl to teko šauktis garbės teismo.

"Kai kurie bendruomenės veikėjai nusiminė dėl garbės teismo korektūros, nes įtarė, kad ji pašalins iš bendruomenės tarybos rinkimų savitarpio lenktyniavimą... Toks įtariamas faktiškai betgi neturi pagrindo... Kaip buvo, taip ir paliklio apygardos atstovų skaičius priklausomas nuo balsuotojų skaičiaus, tik su tuo skirtumu, kad dabar tas skaičius apspręs apygardos atstovų skaičių ne renkama tarybai, o sekančiai. Todėl pvz. mūsų, New Jersey, lietuviai šių metų rinkimuose yra pasiryžę savo balsuotojų skaičių kiek galint padidinti, kad septintosios tarybos rinkimuose gautų daugiau atstovų".

Lietuvių kalba...

(atkelta iš 3 psl.)

komitetas, — dr. G. Balukas, dr. A. Razma, dr. E. Ringus, kun. dr. J. Prunskis, A. Rėklaitis, C. G. Oksas, Irena Žibienė, Elena Bradūnaitė, K. A. Girvilas, — kviečia lietuvių visuomenę dabar sudaryti bent dvi pirmąsias stipendijas. Įnašus prašoma siųsti stipendijų sąskaiton, Lithuanian Scholarship Funds, Lietuvių Fondas, 6643 So. Maplewood Ave., Chicago, Ill. 60629, arba tiesiog Chicago Savings and Loan Assn., 6245 So. Western Ave., Chicago, Ill. 60636, Acc. Nr. 59760-9.

Vienas kandidatas nori studijuoti ir gyventi universiteto patalpose. Susidaro didesnė mokėčiai: mokslo, knygos, pragyvenimas. Jam reikia stipendijos.

Chicagoje vykstančiais universitetiniais kalbotyros darbais šiuo metu yra susidomėję šie lituanistai: dr. A. Klimas, Juozas Tininis, Asta Veličkaitė, Elena Bradūnaitė, Antanas ir Džiordius Giedraičiai ir kt.; šios įstaigos: Pedagoginis Lituanistikos Institutas ir Svetimo Taryba. Tuo reikalu yra teiravęsi šie studentai: Rimas Černius, Audrius Plioplys, Juozas Paulionis, Vytautas Ramonis, Ramutė Plioplytė ir Aleksandras Pakalniškis. Reikia daugiau.

Laukiama veiklos visų lietuvių, kurie brangina savo senąją kalbą. Kreiptis: K. A. Girvilas, 6138 So. Artesian Ave., Chicago, Ill. 60629.

V. Dragūnevičiaus skulptūros kūrinių parodoje, kuri buvo surengta balandžio 25-26 Kultūros židinio patalpose. Rengė skulptūrų komitetas. Vidury dail. V. Igno biustas. Nuotr. V. Maželis

ATSAKYMAI TEISINIAIS KLAUSIMAIS

Adv. Dr. M. ŠVEIKAUSKINĖ sutiko šiame laikraštyje duoti paskirinių ir petarimų teisiniais klausimais Darbininko skaitytojams. Klausiant reikia pažymėti, ar skaito Darbininką. Klausimai siųsti jos adresu: Dr. M. L. Šveikauskas — Attorney-at-Law, Cooperative Bank Plaza, 1864 Centre Street, West Roxbury, Mass. 02132.

KEBLI TEISINĖ PADĖTIS Klausimas

1968 nusipirkau naują automobilį ir jį apdraudžiau pas vietinį man gerai pažįstamą draudimo agentą (insurance broker). Jis man patarė apsidirpinti visokiais draudimais, tarp jų ir "collision". Klausiau jį, ar pilnai esu apsidraudęs. Jis mane užtikrino, kad kito draudimo nereikia, kad galiu vairuoti savo naują automobilį be rizikos. Apmokėjau man prisiūstą sąskaitą ir nebesirūpinau.

1969, žmonai atbulai važiuojant (backing) iš mūsų garažo, mašinos užpakalis pataikė į gatvės esantį stulpą. Gerokai apdaužytą mašiną kitą dieną nuvežiau į taisymo garažą ir prašiau, kad apskaiciuotų nuostolius (estimate). Jie surašė visokius reikalingus pataisymus, pvz. bagažinės (trunk) sutaisymą, užpakalio išlyginimą ir nuvažymą ir pan. Susidarė net 550 dolerių. Su šiuo lapu (estimate) nuėjau pas savo draudimo agentą, ir jis man pažadėjo viską sutvarkyti. Po kelių dienų taisymo garažo savininkas man paskambino ir pasakė, kad pati draudimo bendrovė jam paskambino ir davė leidimą pataisyti mano mašiną. Taigi rodosi viskas tvarkoje. Po poros dienų gavau pataisytą mašiną ir pasirašiau, kad ji buvo pataisyta. Apie šį nelemtą įvykį užmiršau, ir baigta.

Po kelių mėnesių gaunu pranešimą iš tos automobilio taisytuvės. Reikalaujama iš manęs sumokėti 558 dolerius. Aš jiems tuoj paskambinau ir pasakiau, kad jie, tur būt, yra padarę klaidą, kad mano draudimo bendrovė seniai jiems tą sąskaitą yra apmokėjusi. Kalbėjau su pačiu "manager", ir jis man, mum pasiginčijus, liepė kalbėtis su mano draudimo bendrove ir su ja ginčytis, o ne su juo.

Bėgte nubėgau pas savo agentą ir jam išdėsciau visą reikalą. Jis man tada praneša, kad, girdi, ta draudimo bendrovė, kurioje jis mane buvo apdraudęs, bankrotavo, ir todėl mano sąskaita automobilio taisytuvėi likusi neapmokėta. Sakau, aš toj bendrovėj nesidraudžiau, draudžiausi pas tave. Kas man rūpi, kad bankrotavo. Tu priivalai apmokėti mano sąskaitą, nes aš tau sumokėjau draudi-

mo premiją (premium). Jis atsako ir iki šios dienos nesutinka sumokėti taisytuvėi už mano mašinos pataisymą. Taisytuvė man pranešė, kad jie mane traukia teisman ir išreikalaus iš manęs tą sąskaitą apmokėti.

Labai prašau man pasakyti, ar Tamsta supranti, kas čia darosi. Apdraudą sumokėjau pilnai; turėjau reikalą vien su draudimo agentu — brokeriu; draudimo bendrovės nepažįstu ir nesu turėjęs su ja reikalų. Ar gali toks agentas atsisakyti sumokėti už mašinos pataisymą? Kam susirūša su tokiu bendrove, kuri bankrotuoja? Ar trūksta gerų bendrovių?

Atsakymas

Teisinė padėtis Tamstos aprašomomis aplinkybėmis yra keblinė.

Zinoma, draudimo agentas (insurance broker) turi pareigą tvarkyti savo klientų reikalus sąžiningai ir atsargiai. Jei Tamsta galėtum įrodyti, kad Tamstos agentas žinojo arba bent turėjo nuovokos, kad ta draudimo bendrovė, kurioje jis apdraudė Tamstos mašiną, yra finansiškai nepajėgi arba turi kokių nors finansinių sunkumų, — tada Tamsta turėtum gerą pagrindą priversti agentą apmokėti Tamstos mašinos taisyms sąskaitą.

Iš kitos pusės — jei teisme paaikštėtų, kad Tamstos agentas nežinojo apie draudimo bendrovės finansinį nepastovumą, mano nuomone, teismas pasisakytų agento naudai. Agentas yra tarpininkas, jis nėra draudimo bendrovės "pareigūnas" arba agentas teisine prasme. Jei jis Tamstos atžvilgiu pasielgė padoriai ir sąžiningai, jis, kaip "brokeris", "negarantuojas", kad draudimo bendrovė nebankrotuos. Jei jis neturėjo pagrindo numatyti, kad bendrovė gali bankrotuoti, jis vargiai bus pripažintas atsakingu.

Patarčiau Tamstai pasikalbėti su savo draudimo agentu geruoju, nesiginčijant. Jis greičiausiai buvo savo advokato informuotas, kad jo teisinė padėtis šiomis aplinkybėmis nėra prasta. Tačiau esu tikra, kad jis turi moralinės atsakomybės jausmą Tamstos atžvilgiu ir gali sutikti Tamstai apmokėti bent pusę turėtų nuostolių "good will" tikslu.

Skaitytojai, Pa.

Pod — reiškia "pay on death". Jei ant "bond" yra du vardai, tai, vienam mirus, jis "išmokamas" gyvajam. Tamstos atveju komplikacija yra ta, kad "gyvasis" gyvena už geležinės sienos. Jei ta moteris norėtų kam nors duoti įgaliojimą pinigų gauti, ji turėtų tą įgaliojimą notarizuoti, ir bematant prisistatytų sovietų įstaigos ir jų advokatai, kurie domisi visais palikimais, dideliais ir mažais. Kai kas parizikuoja ir nusiunčia dokumentą į Lietuvą pasirašyti. Tačiau, jei tai ir pasiektų, su tokiu parašu būtų sunku pinigų gauti. Deja, negaliu Tamstai duoti konkretaus patarimo. Kas nori palikti koki nors turtą Lietuvoj gyvenantiems žmonėms, tas turi pasirūpinti sutvarkyti reikalą, kol gyvas, kad išvengtų tokios padėties, kokią Tamsta aprašė ir iš kurios nėra išeities.

ILGO GROJIMO LIETUVISKOS PLOKSTELĖS

Long Play - Stereo - Hi-Fi - Lithuanian Records

Aidutės dainuoja, A. Stephens mergaičių choras	Stereo	4.50
Montrealio Aušros Vartų choras, 11 dainų	Stereo	5.00
Vivat Academia, Neo-Lituanų 24 dainų-šokių (2 pl.)	Stereo	8.50
Kalėdų giesmės, Br. Budriūno ansamblio 11 kalėd. giesmių	Stereo	5.00
Aidona Stempuzis, su Stutgarto simfonija	Stereo	6.00
Ainių dainos, Stutgarto simf. muzika D. Lapinsko	Stereo	6.00
Lietuvių pasakos, Baranauko, Stempuzis, Lapinskas	Stereo	6.00
Daina, Br. Budriūno oktetas (45 EP.) mažo formato	Stereo	2.00
Lauksiu tavęs, 12 lengvos muzikos kūrinių	Stereo	5.00
Tyklus buvo vakarėlis, 14 lengvos muzikos kūrinių	Stereo	5.00
Vytauto Bacevičiaus piano kūrinių	Stereo	5.00
Dainos ir arijos, sol. E. Kardielenės	Stereo	6.00
Vaclovo Daunoros operų arijos ir liet. dainos	Stereo	5.00
Laužų aidai, 4 oktetų skautiškos dainos	Stereo	4.00
Zirginėliai, B. Pūkelevičiūtės vaikams pasakos	Stereo	5.00
Antrieji zirginėliai, vaikams pasakos	Stereo	5.00
Pilėnai, opera iš 3 plokštelių, V. Klova	Stereo	8.00
G. Vasiliauskienės, 11 lengvos muzikos dainos-šokiai	Stereo	6.00
Pupų dėdės ir dėdienės, 12 šokių-dainų rinkinys	Stereo	5.00
D. Dolskio, 10 įdainuotų šokių-dainų rinkinys	Stereo	5.00
Antras literatūros vakaras, rašytojų įskaitymai	Stereo	5.00
Palangos Juzė, valdina profesionaliai aktorai	Stereo	5.00
Linksmų Kalėdų, 12 religinių giesmių	Stereo	4.50
Lietuvos senos ir naujos dainos, 11 solo ir chorų	Stereo	4.50
Lietuva Brangl, 11 liet. dainų, chorų — solistų įdainuota	Stereo	2.00
Šiluvos koplyčios pašventinimo ir kongreso momentai	Stereo	3.50
A. Šabanauko, po 12 dainų-šokių X ir XI albumai po \$5.00	Stereo	10.00
A. Šabanauko, lengvos muzikos 12 šokių-dainų Nr. 3	Stereo	5.00
Aurelia, Paukštelienės pramoginė ir šokių muzika — Stereo	Stereo	5.00
Dainuotų Jums, Aurelia šokių muzika Nr. 2	Stereo	5.00
Sigutė, pasakos-dainos vaikams, Aurelia Paukštelienė, Nr. 3	Stereo	5.00
Dainos iš Lietuvos, L. Juodis su Rūtos ans., 16 d. Stereo	Stereo	4.50
Dainos Lietuvai, S. Čerėnės komp. įdairuota 12 liet. dainų	Stereo	3.50
Dainų ir arijų rečitalis, sol. J. Vaznelio	Stereo	5.00
Dainos, A. Stempuzienės 24 liet. dainos	Stereo	7.00
Dainos, B. Valterienės 8 liet. dainos, 7 operų ištraukos	Stereo	3.50
Dainuojame su Rūta, Rūtos ansamb. 17 l. dainų	Stereo	4.50
Dainuojame su Rūta, Nr. 2, Rūtos ansamb. 14 l. d. Stereo	Stereo	4.50
Dvi Mamytės ir dvi Dukrytės, Kvartetės iš 14 dainų	Stereo	4.50
Baltijos vėjelis, 2 mamytės ir 2 duk. 15 liet. dainų	Stereo	4.50
Lietuvių Tautiniai šokiai, Stutgarto simfonija	Stereo	4.50
Lietuviški šokiai, akordeonu K. Daubaras. 18 šokių	Stereo	4.50
Lietuvos kanklės, 14 l. kūrinių, vad. O. Mikulskienė. St. 4.50	Stereo	4.50
Gaudžia trimtaliai, Br. Jonušo įgrota 12 liet. patriotinių maršų	Stereo	6.00
Lietuviškos kamerinės muzikos 2 pl. Iz. Vyt. Vasiūno	Stereo	5.00
Lithuanian 2-speed record course (Nr. 1, 2 pl. 2 žod.)	Stereo	2.00
Lietuvos atsiminimų 25 m. jubiliejaus dainose (Stereo)	Stereo	4.50
Mes padainuosim, Čiurlionio ansamblio 16 liaud. dainų	Stereo	6.50
O ramunėlė, pasakyk, Birutė Tamošiūnaitė, 12 muzikos šokių	Stereo	6.00
Svajonių sūkuryje, B. Tamošiūnaitė, 12 muzikos šokių	Stereo	6.00
Pavergtos Tėvynės muzika Nr. 1, 12 liet. dainų-šokių	Stereo	2.00
Operų arijos ir lietuviškos dainos Nr. 1, V. Noreika	Stereo	5.00
Operų arijos ir lietuviškos dainos Nr. 2, V. Noreika	Stereo	6.00
Lietuviškos vestuvės, piršlybos ir vedybos	Stereo	5.00
Poezija, A. Gustaitis ir Stasys Santvaras	Stereo	5.00
Ar pamenai, V. Stankus, 10 šokių muzika solo	Stereo	6.00
Rozės ir tylūs vakarai, V. Stankus, 11 šokių muzika solo	Stereo	5.00
Sutemų garsai, V. Stankus, 10 muzikos šokių	Stereo	6.00
Garbė Tau, Viešpatie, Dainavos relig. giesmės	Stereo	6.00
Tėvynei aukojam, Dainavos ansamblio, 14 liet. dainų	Stereo	5.00
Toks mūsų likimas, V. Bendžiūtės moderni muzika — stereo	Stereo	5.00
Worcesterio Mėgėjų ratelis, 14 lietuviškų dainų	Stereo	3.50
Lithuanian 2-speed record course (Nr. 1, 2 pl. 2 žod.)	Stereo	3.50
Varys, Toronto choro 8 liet. dainos ir 8 liet. operos (Stereo)	Stereo	6.00
7 Kristaus žodžiai, Šv. Kazimiero parapijos choras	Stereo	4.00
40 liet. dainų muzika, Tautinio orkestro leid.	Stereo	4.50
Baltic Countries National Anthems (33 1/3 RPM)	Stereo	1.00
Zibuoklės, L. Stuko moterų seksteto 14 l. dainos	Stereo	4.50
Mano gimtinė, 14 lengvos muzikos kūrinių	Stereo	5.00
Operų arijos, J. Liustikaitės 12 kūrinių	Stereo	6.00
New Yorko Liet. Vyrų choro 16 liet. dainų	Stereo	2.00
Tėvynės meilė nemari, A. Dambrauskaitės 13 liet. dainų	Stereo	2.00
Grogame Jums, Neo Lituanų 6 šokių dainų rinkinys	Stereo	7.00
Lietuvių tautiniai šokiai, J. Stuko leid. 14 šokių	Stereo	2.00
Kur banguoja Nemunėlis, A. Brazio 9 dainos ir giesmės	Stereo	2.00
Mes žengiamo su daina, N.Y. vyrų oktetų 17 d. Stereo	Stereo	4.50
Dainuojam su Lione, Juodytės 16 lietuviškų dainų	Stereo	5.00
Iš Rūtų salelės, A. Stephens choro giesmės ir dainos	Stereo	5.00
Premiere performance, A. Stephens choro dainos	Stereo	5.00
Vakaruškininkės dainuoja, S. Barkus, giesmės, dainos	Stereo	5.00
Dainos ir arijos, K. Petrauskas	Stereo	7.00
Čiurlionis, albumas iš 2 pl. 28 dainos	Stereo	10.00
Dainuojam su Lione, Juodytės 16 lietuviškų dainų	Stereo	5.00
Operų Arijos, Sol. St. Baro	Stereo	7.00
Aukuras, vaikų įdainuota 14 liet. dainų	Stereo	5.00
Lietuviškos giesmės, 12 liet. giesmių	Stereo	5.00
Lietuvos 50-ties m. minėjimo giesmės	Stereo	5.00

DARBININKO ADMINISTRACIJA

910 Willoughby Ave., Brooklyn, N. Y. 11221
(Persiuntimo išlaidom prašom pridėti 50¢; į Kanadą \$1.00)

NEW YORK

Lietuvos atsiminimų radio valanda

Šeštadieniais nuo 5 iki 6 val.
WEVD 1330 kil. 97.9 mg. FM.

Direktorius:
DR. JOKOBAŠ J. STUKAS
1467 Force Dr.,
Mountainside, N.J. 07092
telef. (201) 232-5575

Virginia 9-4496

A. R. SHIPLEY

Aluminum Combination
Windows and Doors

Jalousie Windows
Aluminum Awnings
600 RIDGEWOOD AVE.
Brooklyn, N. Y. 11208
Allen R. Shipley

DEXTER PARK
PHARMACY

Wm. Anastasi, B. S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
Michigan 2-4130

DARBININKO SKAITYTOJAM

SKAITYTOJAMS palengvinti išsiųsti prenumeratą, dedamas šis lapelis. Prašome jį iškirpti, užpildyti ir pasiųsti adresu:

Darbininkas, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N. Y. 11221

Prašau pratešti prenumeratą 1970 metams.

Vardas ir pavardė _____

Adresas _____

DARBININKAS naujienų skaitytojam pirmuosius metus tik \$5.00. Visi kiti skaitytojai, kur begyventų, moka \$8.00.

Už kalendorių \$ _____

Siunčiu už prenumeratą \$ _____

Spaudai paremti \$ _____

Siunčiu skolą už _____ m. \$ _____

Technikos ateities problemos

Inžinierių ir architektų suvažiavimas Toronte

Gegužės 30-31 Toronte bus lietuvių inžinierių ir architektų suvažiavimas. Bus rengiamos įvairios parodos ir skaitomos paskaitos.

Vieną tokią paskaitą skaitys dr. Vilius Fidleris — technikos ateities problemos metalurgo akademiko.

Tema atrodo nereikalinga, bet, prasidėjus raketų amžiui, statant atominius reaktorus, reikalaujama, kad metalai išlaikytų aukštus įtempimus, didelį slėgimą, temperatūrą ir k. Nauji laikai atskleidė visą eilę naujų problemų, surišusių su metalu, apie jas ir bus kalbama šioje paskaitoje.

Ją pradėjo lankyti Kaune, bet ją baigė Danijoje, Kopenhagoje. 1948 emigravo Anglijon, kur pirmiausia atliko darbo sutartį tekstilės fabrike. Vakarais pradėjo universitetines studijas. Londone (1953) ir Nottingame (1955) įsigijo fizikos, chemijos ir matematikos diplomus. Doktoro laipsnį gavo 1958 Nottingame universitete kalnų inžinerijos departamente, rheologijos srityje. Vėliau dar gilino geologiją ir geofiziką.

Būdamas Europoje, daug keliavo, dažniausiai dviračiu. Taip jis 1950 metais dviračiu nuvažiavo iš Anglijos į Romą. Jo profesinė karjera surišta su atominės energijos panaudojimo darbais. Anglijoje dirbo Y.U.K. Atomic Energy Authority, o nuo 1961 Kanadoje — Atomic Energy of Canada Ltd., Chald River, Ont. Čia specializavosi fizinės metalurgijos srityje.

Daug dirba kaip tyrimų mokslinis bendradarbis ir eilę jo išradimų bei patobulinimų yra naudojami Atomic Energy of Canada, Ltd., kuri laikoma viena iš pažangiausių atominės srityje.

Dr. V. Fidleris parašė ir atspausdino keliolika mokslinių darbų, kurių keletas buvo skaityti tarptautinėse mokslo konferencijose įvairiuose kraštuose. (J.V.D.)

Dr. Vilius Fidleris gimnazij

Dr. Vilius Fidleris

Baltimorės žinios

Šeimų komunijos diena šv. Alfonso bažnyčioje įvyko gegužės 10. Šeimos bendrai komuniją priėmė per 8:30 val. mišias. Kai Amerika tą dieną gerbė motinas, šioj parapijoj pagerbtos ne tik motinos, bet ir tėvai. Mišių metu giedojo parapijos didysis choras. Tą pačią dieną 4 val. popiet parapijos organizacijų nariai ir kiti parapičiai dalyvavo Marijos garbei procesijoj, kuri baigta palaiminimu šv. Sakramentu.

Šv. Alfonso suaugusiųjų klubas gegužės 17 buvo suruošęs gegužinę gražiąją Patapso State parke. Klubo nariai su šeimomis ir draugais maloniai praleido laiką.

C.Y.O. parapijos jaunimas išvyko į Patapso State parką rengia gegužės 24. Gegužinėje dalyvauti kviečiamas visas parapijos jaunimas.

Kun. M. Jarašūnas, buvęs šv. Alfonso parapijos vikaras, iš šios parapijos išvyko į Kanadą. Linkime sėkmės ateities darbuose.

Prel. L. Mendelis, energingas šv. Alfonso parapijos klebonas, klebonijoje sveiksta po akių operacijos. Visi parapičiai linki jam greit pasveikti.

Daina, Baltimorės vyrų choras, repetuoja ir ruošiasi tragiškųjų birželio įvykių minėjimui. Jie giedos šv. Alfonso bažnyčioje per 8:30 val. mišias.

Kazimieras Jonča mirė gegužės 10 šv. Agnietės ligoninėje. Prieš 15 metų jis atvyko į Baltimorę ir naujojo šaly pradėjo gražiai gyventi. Kazys buvo suipratęs lietuvis. Kiek tik sveikata leido, veikliai dalyvavo lietuviškuose parengimuose. Už jo vėlę gegužės 14 gedulingas mišias šv. Alfonso bažnyčioje aukėjo 3 kunigai. Palaidotas New Cathedral kapinėse. Nuliūdime liko žmona Juzė, brolis Jonas ir daug giminių.

Veronika Pabedinskienė, anksesnės kartos lietuvė, po ilgos sunkios ligos mirė gegužės 12. Buvo susipratusi lietuvių ir uolii šv. Alfonso parapijos narė. Už jos vėlę trys kunigai gedulingas pamaldas šv. Alfonso bažnyčioje aukėjo gegužės 15. Palaidota New Cathedral kapinėse. Nuliūdime liko sergąs vyras Jurgis.

Jonas Obelinis

KOLUMBIJOS LIETUVIAI LAUKIA CLEVELANDO ŠOKĖJŲ

Liudas Sagys, Grandinėles vadovas informuoja:

Kun. M. Tamošiūnas, Grandinėles iškviestas, praneša, kad dideliu susidomėjimu visi Kolumbijos lietuviai laukia neįprastų svečių — Clevelando šokėjų ir muzikantų. Šiaurės Amerikoje plačiai koncertavusio sceninio vieneto pasiryžimas pasiekti Kolumbijos žemę davė naujo noro visiem dirbti, siekiant Grandinėles viešnagės padaryti atmintiną įvykiu tiek patiem jaunimui svečiams, tiek vietos lietuviams, tiek Kolumbijos visuomenei. „Jūs būsite Lietuvos ir jos bylos reprezentantai ir mes visi Jūsų laukiame“, rašo kun. M. Tamošiūnas.

Grandinėlės Kolumbijos erdvėn pakyla birželio 14. Tos pačios dienos vakarą visas kolektyvas (56 jauni žmonės) nusišveičia Medelin, kur įvyksta pirmieji grupės koncertai.

HARTFORD, CONN.

Dviguba šventė

Gegužės 3 Hartforde atšventėta dviguba šventė: šešių lietuvių pirmoji komunija ir Motinos diena. Šia proga L.K.M.S. gos 17 kuopa atšventė savo 55 metų sukaktį.

Per lietuviškas mišias, kurios buvo 8:30 val. (jos būna sekmdienais visada tuo pačiu laiku), šeši jaunuoliai-lės priėmė pirmąją komuniją. Prie komunijos juos lietuviškai paruošė Hartfordo šv. Trejybės lietuvių parapijos vikaras kun. J. Jonas Rikteraitis. Komuniją priėmė taip pat ir sąjungietės ir daugiau žmonių.

Po mišių šv. Trejybės lietuvių parapijos salėje buvo pusryčiai. Prie vieno stalo susedo mažieji su savo tėveliais, mamytėm ir močiutėm bei tūkais, kurių keletas buvo atvykę net iš New Yorko, o prie kito — sąjungietės ir jų svečiai.

Pusryčius pradėjo kuopos pirmininkė Marija Petrauskienė. Maldą sukalbėjo klebonas kun. Juozas Matutis. Pusryčius jauniems paruošė jų mamytės, o sąjungietėm ir jų svečiam — šios gerosios šeiminių: Stefanija Karr, Marcelė Kurtinaitienė, Apolonija Kadienė ir Špakauskienė.

Po pusryčių buvo Motinos dienos minėjimas. Minėjimą atidarė Marija Petrauskienė. Paskaita apie motinos reikšmę kūdikiui, šeimai ir visuomenei skaitė Marija Maslauskienė. Laima Šimanskytė padėkavo motinai skirtą eilėraštuką, Daiva Šimanskytė paskambino gitara, ir abi sesutės padainavo porą dainelių.

Motinos diena buvo atšventėta pagal lietuviškas tradicijas — pirmąjį gegužės sekmadienį. Šiame krašte ji švenčiama ant rąjį gegužės sekmadienį.

Jonas Bernotas

Liet. Studentų sąjungos centro valdyba

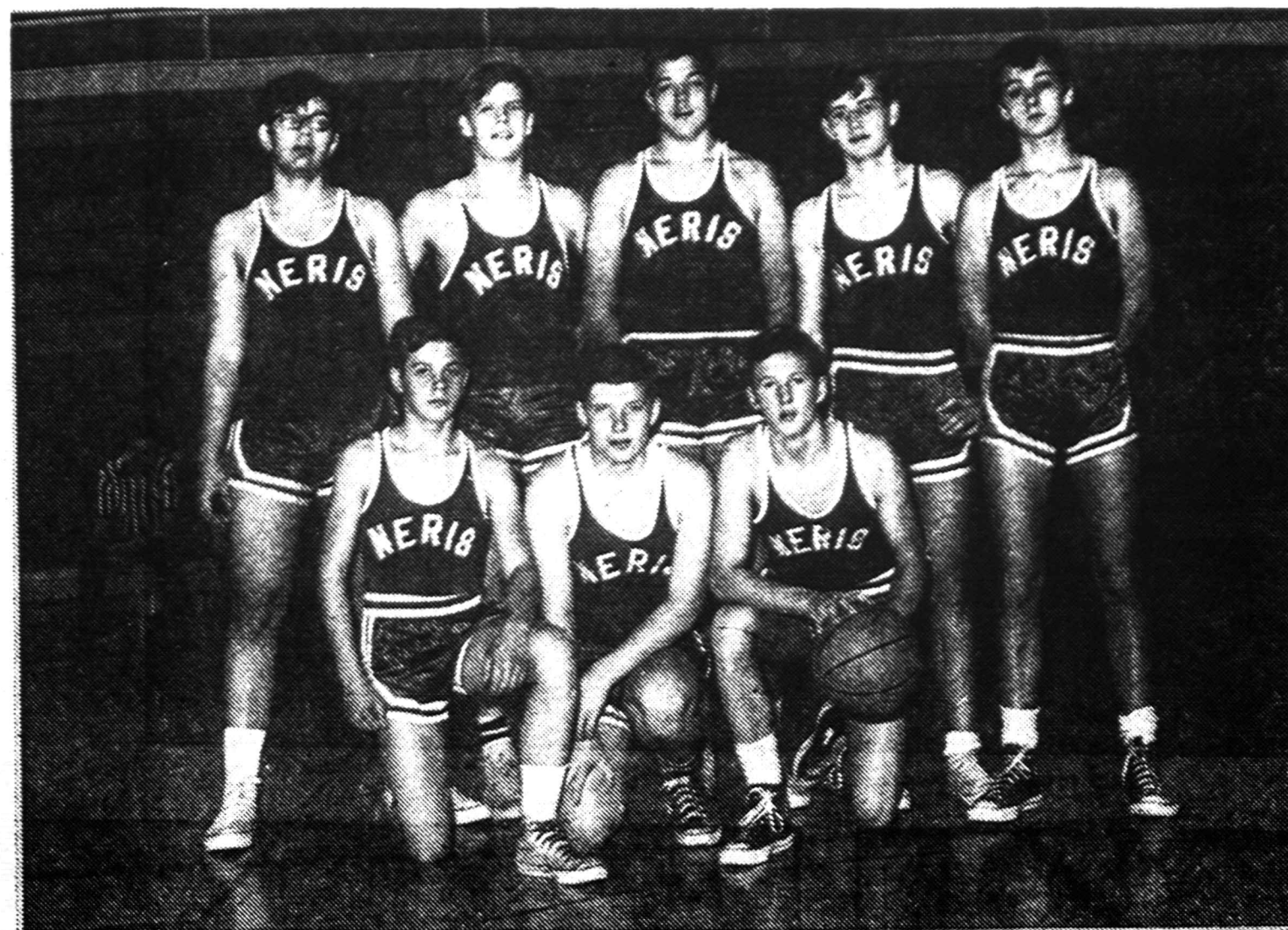
Neseniai spaudoje buvo paskelbta, kad išrinkta nauja Šiaurės Amerikos Lietuvių Studentų Sąjungos centro valdyba. Naujoji valdyba pasiskirstė pareigomis: pirm. Antanas Kalvaitis, 17617 Harland Ave., Cleveland, Ohio 44119, tel. 692-1766; vicepirm. Teresė Neimanaitė, sekretorė Teresė Idzeltė, išdininkas Giedrius Lazdinis, nariai — Vytenis Gatautis ir Algis Rimas. Visi iš Clevelando, gi A. Rimas iš Chicago.

Savo pirmam pranešime visuomenei centro valdyba pripažįsta, kad Studentų Sąjungos veikla yra sušlubavusi. Patys sako, kad labiausiai prie susilpnėjimo prisidėjo du paskutiniai studentų sąjungos suvažiavimai.

Šią koncertinę P. Amerikos kelionę Grandinėles šokėjai ir muzikantai vykdo su pagalba visų Š. Amerikos lietuvių, kurie supranta jaunimo darbo sunkumus ir pinigine auka nuosirdžiai remia jaunų žmonių užsimonimus. Didesnes ir mažesnes aukas siųskite: Grandinėles, c/o Mr. V. Staškus, 110 E. 226 St., Cleveland, Ohio 44123.

Valdyba mano, kad studentai turi daug entuziazmo ir pilnai gali suorganizuoti didesnius darbus. Centro valdyba jau pradėjo organizuoti Clevelande Sąjungos suvažiavimą ir tos sąjungos 20 metų veiklos minėjimą, nes toks suvažiavimas gali atgaivinti ir pačią sąjungą. Todėl ir kvičia visus prisidėti prie šio suvažiavimo surengimo. Jei po 20 metų dingo Lietuvių Studentų Sąjunga, tai būtų didelis smūgis lietuvių bendruomenei.

— Kun. Vincentas Puidokas, Westfield, Mass., lietuvių parapijos klebonas, dosnus lietuviškos knygos mylėtojas ir mecenatas, paaukojo 4000 dol. L. K. Mokslo Akademijos Metrašcio V-tam tomui išleisti. Veikalas jau baigiamas spausdinti. Tarp kitų mokslinių straipsnių yra stambi prof. dr. Jono Griniaus studija apie Lietuvos kryžius. Tomas bus virš 500 puslapių. L. K. Mokslo Akademijos centro valdyba reikiama mecenatui kun. Vincentui Puidokui didžią padėką ir dėkausi, kad jo dėka veikalas galės netrukus pasirodyti.

Chicago Lietuvių Sporto Klubo Neries B. klasės laimėtojai XX-se Š. Amerikos žaidynėse. Iš dešinės klupe: A. Mikuzis, A. Liškūnas, R. Butkus; stovi R. Miečius, V. Lukas, S. Puidokas, J. Juozavičius ir T. Vaitkus. Nuotr. Z. Degučio

ROCHESTER, N.Y.

Pavasario dainų ir šokių vakaras

LB-nės choras, vedamas J. Adomaičio, rengiasi sukaustuviui 20 metų koncertui, kuris įvyks gegužės 23, šeštadienį, 7 val. vak. Choras pirmą kartą atliks Br. Budriūno naują kantatą „Lietuvos šviesos keliu“. Žodžiai B. Brazdžionio. Solo partiją atliks B. Čypienė ir A. Cieiminis. Akomponuos K. Salažius. Po programos bus šokiai, grojant puikiu orkestru. Veiks baras ir bufetas.

Tikimasi atsilankysiant į šį šaunų vakarą daug vietos lietuvių. Laukiama svečių ir iš tolimesnių vietovių. Repertuare, be kantatos, bus daug naujų dainų.

Sis choras yra Rochesterio lietuvių pasididžiavimas. Jis ne kartą yra gražiai mus reprezentavęs tolimesnėse lietuvių kolonijose ir kitataučių tarpe. Į chorą yra įsijungusių daug jaunų jėgų.

Dabartinę, naujai išrinktą, valdybą sudaro: K. Mačiulis — pirmininkas, Z. Arlauskas — vicepirm., R. Krokytė, N. Mačiulytė ir Z. Sipaila.

— Dr. Ilona Gražytė supažindins JAV ir Kanados mokytojų studijų savaitės dalyvius su dabartiniais lietuvių rašytojų kūriniais, kuriuos turėtų skaityti moksleiviai. Studijų savaitė įvyks rugpjūčio 16-23 Dainavoje, Manchester, Mich.

Kun. J. Bakšio 50 m. kunigystės jubiliejus

Birželio 7 šv. Jurgio parapija iškilmingai švęs buvusio klebono kun. J. Bakšio kunigystės auksinį jubiliejų.

11 val. bus mišios, kurias aukos kun. J. Bakšys. Pamokslą sakys prel. J. Balkūnas, žinomas visuomenininkas, svečias iš New Yorko. Mišių metu giedos vietos LB-nės choras, vedamas J. Adomaičio, ir sol. V. Sabalienė. Vargonais gros R. Obalis. 5 val. „Alfredo“ restorane (4370 Dewey Ave.) bus banketas, kurio meninę programą atliks minėtas choras, sol. V. Sabalienė, Iz. Zmuidzinienė, Pr. Puidokas ir kiti.

Jubilato pagerbime dalyvaus daug svečių net iš tolimesnių lietuvių kolonijų.

Jubiliejiniam komitetui vadovauja Jonas Sliks-Sedlickas ir prof. dr. A. Klimas. Sekretorius — A. Sabalis. Į komitetą įeina vietos organizacijų pirmininkai, P. Dirsė — išdininkas, P. Pikūnas, P. Šerkus, A. Kasle ir kiti.

J. Jurkus

Lietuvos pasiuntinybės Washingtone žinios

Lietuvos atstovas J. Kajeckas su žmona balandžio 25 surengė priėmimą dailininkam Antanui Tamošiui ir Anastazijai Tamošiūnienėi. Tuo metu vyko jų paroda Kanados ambasadoje. Priėmime dalyvavo ir tos ambasados patarėjas kultūriniam reikalui bei Washingtono lietuvių kolonijos atstovai. Abu dailininkai padovanojo po vieną savo kūrinių Lietuvos atstovui ir jo žmonai.

Lietuvos atstovas su žmona balandžio 27 dalyvavo Sierra Leone ambasadoriaus priėmime jų nepriklausomybės dienai paminėti.

Ambasadų lankymas buvo surengtas gegužės 2. Buvo lankomos Lietuvos, Italijos, Ispanijos, Indonezijos, Kuwaito bei

porą kitų ambasadų. Aplankė 2600 žmonių. Prieš tai pasiuntinybių lankymas buvo garbinamas spaudoje ir televizijoje, taip p. Kajeckienė televizijai suteikė visas informacijas apie lietuvių.

Toks lankymas rengiamas labdaros tikslui ir vadinasi The Goodwill Industries Embassy Tour. Garbės pirmininke buvo Mrs. Patricia Nixon.

Gegužės 7 Ona Kajeckienė dalyvavo Congressional klubo priėmime, kuris buvo rengiamas diplomatinį misijų šefų žinomom pagerbti.

Gegužės 20 dalyvavo Valstybės sekretoriaus pagerbime, kurį rengė diplomatinį misijų šefai.

IŠ VISUR

— Inž. E. Bartkus, Amerikos Lietuvių Tarybos pirmininkas, gegužės 7 pasiuntė JAV prezidentui Richard M. Nixonui telegramą, pritardamas Amerikos Lietuvių Tarybos vardu prezidento patvarkymui priešintis bolševikų agresijai Kambodijoje ir pasmerkdamas Sovietų Sąjungos premjero Aleksej Kosyginą protestą prieš JV prezidento žygį. Ta proga ALT pirmininkas priminė, kad nėra didesnių agresorių kaip Sovietų Sąjunga, kuri pagrobė Lietuvą, Latviją ir Estiją.

— Vytautas Marijošius, Hartfordo universiteto profesorius ir Hartt College of Music taidomojo muzikos meno departamento vadovas, buvęs Lietuvos valstybinės operos — vyriausios dirigentas, plačiai besireiškiantis ne tik universiteto akademiniame plotmėje, bet ir už jo, dirgudamas amerikiečių simfoninius orkestrus įvairiuose koncertuose, dirguos simfoniniam koncertui Orchestra Hall Chicagoje rugsejo 5. Sis reto pobūdžio koncertas, su lietuvių kompozitorių kūriniais, yra rengiamas Ateitininkų Federacijos aštuntojo kongreso proga ir į jį kviečiami visi lietuviai.

— Tautos Fondo išlaisvinimo Fondui, jau anksčiau parėmę aukomis neseniai vėl aukoją šie asmenys: Pranas A. Raulinaitis, gyv. Burbank, Calif., 50 dol., dr. Jonas Jusonis, gyv. Los Angeles, Calif., ir inž. Antanas Tumosa, gyv. Chicagoje, po 25 dol. (E.)

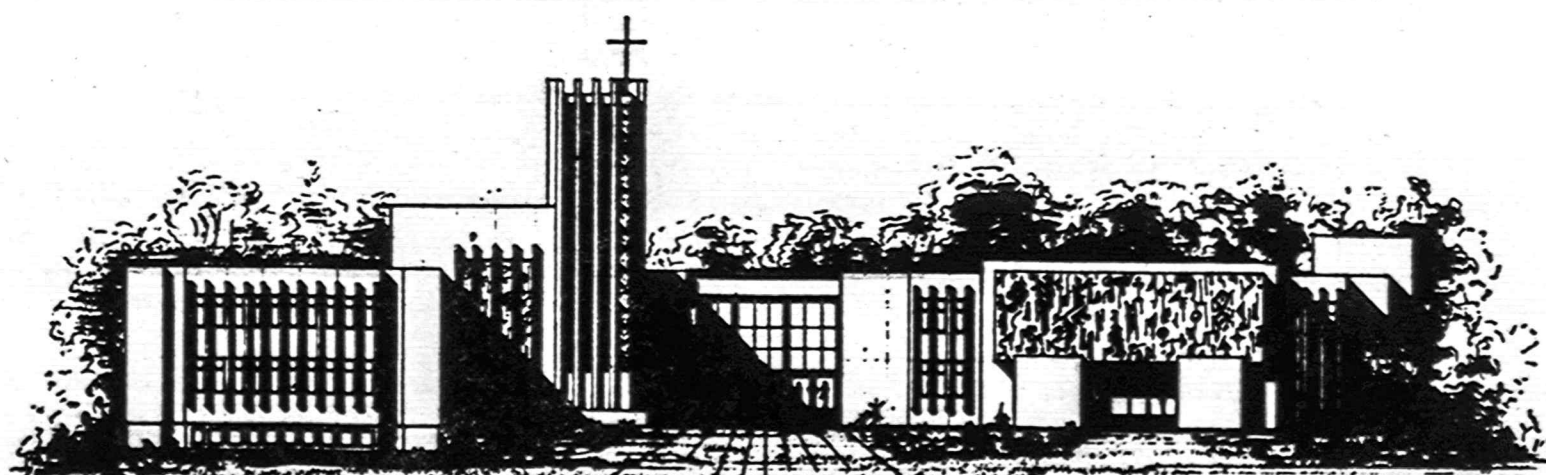
— Salezietiškieji Vytėnai gegužės 13 pirmą kartą naujam centre atšventė Mėlynosios Armijos skatinamą Lietuvos pasiaukojimo dieną. Perskaitęs vysk. Antano Deksnio laišką trumpai nušvietęs akto prasmę, direktorius kun. Pr. Gavėnas pravedė bendruomenės pasiaukojimą Nekalč. Marijos Širdžiai ir maldą už Lietuvos laisvę.

— Ateitininkų tarybos rinkimų komisiją sudaro šie asmenys: Nijolė Balčiūnienė, Vytautas Klorys ir Kazys Ralys. Informacijos reikalais kreiptis į V. Klorį adresu: 1543 Holmden Road, South Euclid, Ohio 44121.

— Kolektyvinė dailės paroda Balzeko Lietuvių kultūros muziejuje Chicagoje atidaryta gegužės 10-31. Savo kūrybos darbus išstatė 80 Marijos aukštesniosios mokyklos mokinių, vadovaujamų sesers M. Rozanos Paroda atidara kasdien nuo 1 iki 4:30 val. popiet.

— LB naujoji Chicago apygardos valdyba pasiskirstė pareigomis: J. Jasaitis — pirmininkas, A. Juškevičius — vicepirmininkas švietimo reikalui, J. Vaitūnas — vicepirmininkas spaudos — informacijos reikalui, K. Januška — sekretorius, A. Būga — išdininkas, K. Radvila — organizaciniam reikalui, K. Rožanskas — parengimam, M. Pėteraitienė — švietimo organizaciniam reikalui ir Z. Žiupsnys — sporto reikalui. Nutarta kviesti kandidatą J. Bertašių telkti lešas lietuviškajam švietimui.

— J. K. Kario „Numizmatika“, paskutinė iš trijų šios srities žinovo parašytoji knyga, išėjo iš spaudos ir jau platinama. Joje išspausdintas enciklopedinis numizmatikos žodynas ir rinktinės autoriaus studijos, liečiančios Lietuvos ir kt. šalių pinigus. Veikalas gausiai iliustruotas, dailiai įrastas, form. 6"x9", 340 psl., atspausdintas krepdiname popieriuje; kainą 15 dol. JAV Kongreso Bibliotekos katalogo Nr. 72-108424. Platintojam už tris parduotus egz. duodamas gausiai iliustruotas komisio. Adresas: J. K. Karys, 60 Sims St., Bridgeport, Conn. 06604.

Kultūros židinio projekto fasadas, archit. Adolfo Tilius. Išplanuota salė, lietuviškos mokyklos patalpos, organizacijoms kambariai, biblioteka, meno galerija, spaustuvės, redakcijų bei administracijų patalpos, koplyčia, viešnuolynas, muziejus.

Mielas Lietuvi, JAU LAIKAS — paremk Pranciškonų pastangas pastatyti

KULTŪROS ŽIDINĮ NEW YORKE

Pranciškonų Kultūros Židinyje tarnaus visiems lietuviams dėto visų prašome kiek galint didesnę auką prisidėti prie jo STATYBOS FONDO.

TEVAMS PRANCIŠKONAMS BROOKLYNE (BUILDING FUND)

Siunčiu auką _____ statybų fondui ir prašau įrašyti mane (mūsų šeimą / mūsų mirusiuosius) į:

☐ Garbės fundatorius (\$1000)

☐ Fundatorius (\$100)

☐ Amžinuosius narius (\$500)

☐ Rėmėjus (mažesnę auką)

Pasižadū iš viso paaukoti ateityje statybų fondui

ADRESAS _____

Zip Code _____

Visoms aukoms atskaitoma mokesčiai (Tax Deductible)

Taip prasideda šokis...

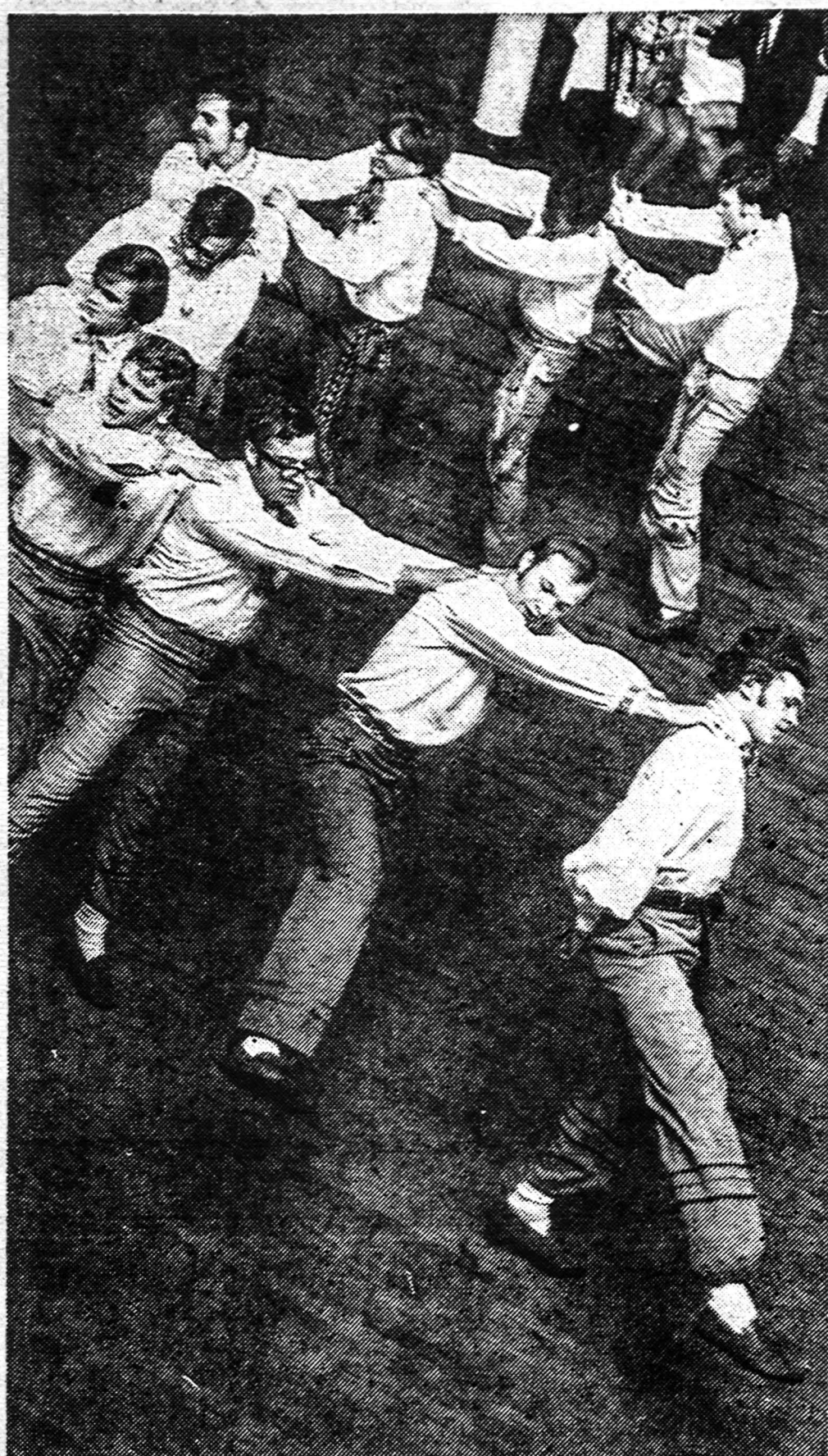
New Yorko tautinių šokių grupės šventė

New Yorko tautinių šokių grupė gegužės 16 Marion Manor (buvusioje švabų) salėje iškilmingu šokių koncertu atžymėjo savo veiklos 20 metų sukaktį. Šio gražaus šokių spektaklio pasižiūrėti buvo prisirinkę apie 500 žmonių. Be šokių grupės dar dalyvavo ir Žibuoklių sekstetas, kuriam vadovauja Liudas Stukas.

Šokėjai pašoko trylika šokių, palydėti Gutauskų orkestro ir Žibuoklių dainų. Ir kiek ten buvo gražių judesių, džiaugsmo jaunatviško skriejimo, kiek meilės savam lietuviškam šokiui! Tai daugelio valandų darbas, tai nuoširdus pasišventimas sava grupei.

Užbaigus šokių koncertą, į sceną buvo sukviešti visi šokėjai ir apdovanoti. Grupės šokių mokytoja — Jadvyga Matulaitienė, kuri visą dvidešimtmetį vadovauja grupei, — buvo sutikta audringais plojimais, apdovanota daugybe gėlių ir kitom dovanom. Tai buvo visų padėka už jos didelį auklėjimo ir mokymo darbą.

Visos nuotraukos VYTAUTO MAŽELIO

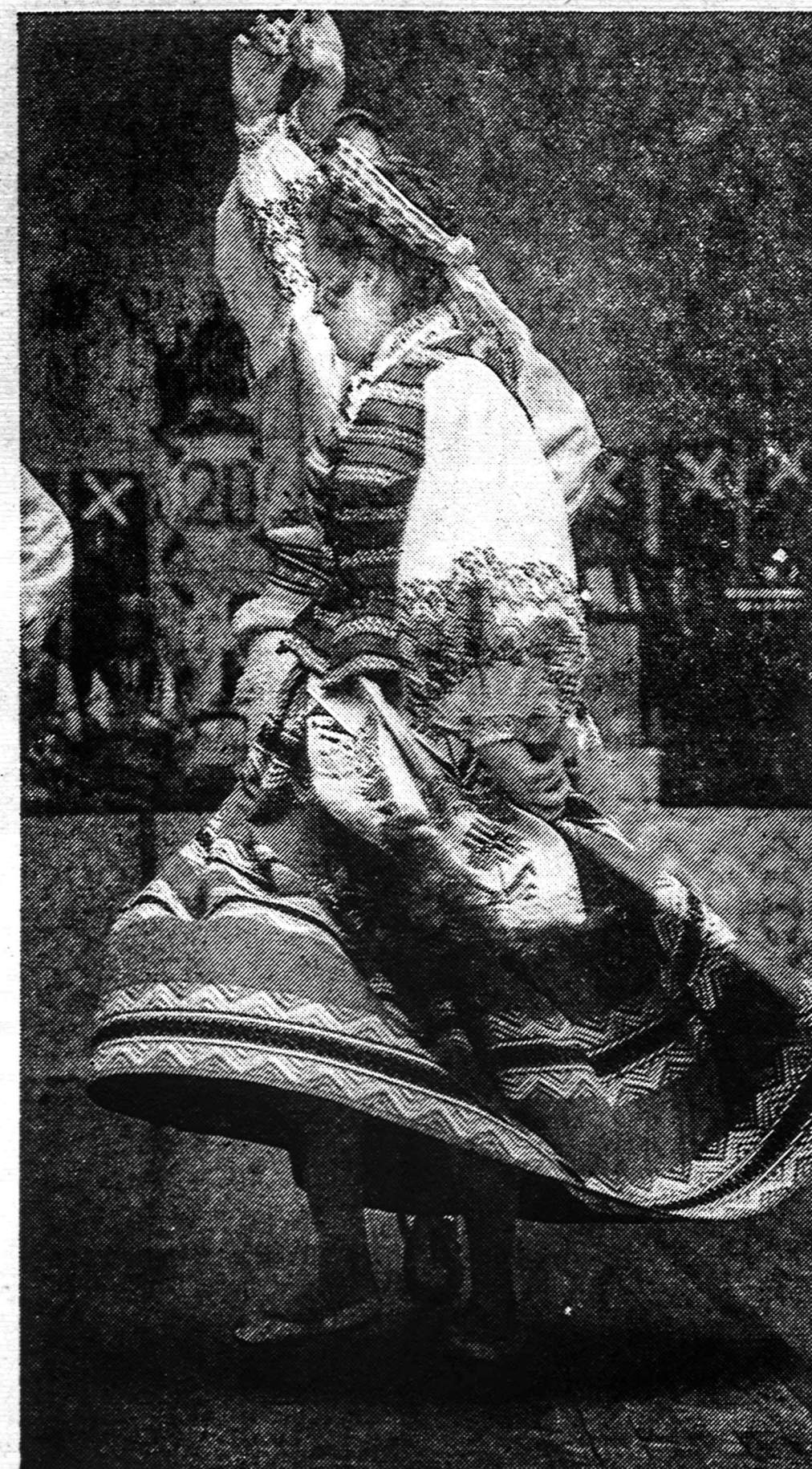
Vyrų grupė šoka pakeltkoji

Žibuoklių sekstetas, dainavęs grupės sukaktuviniame koncerte. Iš k.: Loretą Stukienę, Bronę Venckienę, Oną Skurvydienę, Aldoną Pitkunigienę, Edną Mackevičiūtę, Genovaitę Mazurienę.

Merginų šokis

Besisukant...

Momentas iš malūnėlio

Suka malūnėlį

Sadutės momentas

Albina Uknevičiūtė ir Algimantas Gedminas, susituokę gegužės 2 Maspetho lietuvių bažnyčioje. Nuotr. G. Peniko

IŠ LIETUVOS VYČIŲ VEIKLOS

Newark, N. J. — Lietuvos vyčių centro valdyba posėdžiavo gegužės 3 šv. Trejybės parapijos salėje. Posėdį sukvietė pirmininkas dr. Jokūbas Stukas, malda sukalbėjo dvasios vadas kun. A. Kontautas iš Boston, Mass.

Perskaitytas ir priimtas praieito susirinkimo protokolas. Susirinkimas, numatytas balandžio mėn. Detrote, neįvyko dėl tuometinio blogo susisiekimo.

Padaryti visi pranešimai ir perskaityti pranešimai raštu. Buvo ilgos diskusijos dėl stipendijų fondo. Kiekvieną metų šiuo laiku vyčiai skiria stipendijas. Dabar raginamos kuopos, kad jos surastų kandidatus ir kad jie kreiptųsi į vyčių fondą, iš ten gautų anketas ir jas užpildę sugrąžintų. Gražinti reikia iki birželio 30. Anketos gaunamos pas vyčių pirm. dr. J. Stuką, 1467 Force Drive, Montainside, N. J. 07092. Vyčių stipendijos bus paskelbtos per seimo banketą rugpjūčio 23 Chicagoje.

Kun. John Scharnus, parapijos klebonas, pasveikino vyčius. Dar buvo kun. Stasys Raila, kunigas Juozas Barkus, OSB, ir kun. Petras Totoraitis.

L. Švelnis iš Bostono pranešė apie seniorių veiklą Naujojoje Anglijoje, apie pastangas atgauti kuopas. Sudarytas komitetas, kad studijuotų veiklos galimybes New Yorko ir New Jersey apskrityje. Į komitetą pakviesta: M. Stonis, D. Dutkus, Loreta Stukas.

Kun. S. Raila kalbėjo apie religinę šalpą ir jos dabarties rūpesčius.

Be jau minėtų, susirinkime dalyvavo šie garbės nariai: Ann Mitchell, Juozas Boley, šių eilučių autorius, ir iš Worcester, Mass., — Ann Bender, Mary Jankowski, Rita Pinkus.

Daug kalbėta apie dviejų paragrafų pakeitimą konstitucijoje. Prisimintas ir Lietuvos vyčių archyvas, kad būtų gera, jog kiekviena apskritys ten turėtų savo vietą. Nubalsuota 100 dol. pasiūsti Lietuvos kankinių koplyčiai Romoje. Į jos pašventinimą vyksta didelė vyčių grupė. Grupė iškrenda birželio 28 iš Kennedy aerodromo.

Daug laiko skirta būsimam 57 seimui. Kitas centro valdybos posėdis bus rugpjūčio 20 Chicagoje. Susirinkimas baigtas malda, kurią sukalbėjo kun. P. Totoraitis.

Centro valdyba šia proga nuširdžiai dėkoja Newarko vyčiam už vaišingą priėmimą, taip pat dėkoja ir kun. J. Scharnui, parapijos klebonui, už visokeriopą globą.

F.V.

GEGUŽĖS MENUO

Marijos gražusis menuo, pasiūšęs pavasario gelėmis, papuošęs jūsų dvasią galvais minčių žiedais, jeigu kasdien pasiskaitysite po skyrelį iš T. Kornelijaus Bučnio, O.F.M.

"GEGUŽĖS MENUO"
Knygelė kainuoja tik 1 dol. — DARBININKO administracija mielai pristys, jei tik parašysite užsakymą adresu: 910 Willoughby Ave., Brooklyn N.Y. 11221.

Lindeno lietuviai atsisveikino su a.a. Čeriene-Mulks

Lindeno lietuviai neteko didelės visuomeninės kultūrinės Salomėjos Mulks-Čerienės. Gegužės 6 staigi mirtis neįgaliai ją išplėšė iš mūsų tarpo. Kaip lietuvių patriotė, kaip muzikė-kompozitorė ir kaip veikli visuomenininkė ji buvo žinoma visoje Amerikoje, bet ypatingai per beveik 20 metų ji pasidaravo lindeniečių lietuvių tarpe. Galima drąsiai tvirtinti, kad Lindeno ir jo apylinkėse kultūrinėje veikloje ji buvo viena iš didžiausių, viena iš stipriausių šulų.

Lindene ji buvo Balso ilgametė pirmininkė, Alto valdybos ilgametė narė, moterų "Birutės" ansamblio dirigentė ir jo organizatorė, buvusios lietuvių šeštadieninės mokyklos muzikos mokytoja ir tos mokyklos vaikų choro vedėja. Žodžiu, Lindene nebuvo lietuviškos organizacijos, kurioje ji nedirbtų,

nedalyvautų. O kiek dar ji dirbo kitose, už Lindeno ribų esančiose organizacijose, tai sunku išvardyti.

Jos didelė erudicija, nepaprastai inteligencija ir būdo švelnumas jai leido visur sėkmingai prieiti ir visuomet turėti norimą pasisekimą. Ji turėjo plačių pažinčių New Jersey kongresininkų, senatorių ir aukštųjų Lindeno miesto pareigūnų tarpe. Todėl jai nebuvo jokia problema Vasario 16 minėjimo proga gauti iš Lindeno miesto majoro pageidaujamą proklamaciją ir ją paskelbti amerikiečių spaudoje. Su jos ir jos vyro žymaus teisininko Emerson Mulks, didelio lietuvių simpatiko ir užtarėjo, pagalba buvo paruošiamos rezoliucijos, kurios kasmet buvo dedamos į Congressional Records. Su jos pagalba amerikiečių spaudoje būdavo spausdinami straipsniai apie Lietuvos bylą. O kiek ji siejo, kiek dirbo lietuviško jaunimo tarpe!

Dar dvi savaitės prieš mirtį, susikvietus savo rezidencijon lietuvių visuomenininkus, ji svarstė, kaip pagyventi kultūrinę

Lietuvių Katalikų Religinė Šalpa prašo padėti lietuviams, atsidūrusiems Lenkijoje. Vienas iš daugelio laiškų: "Kad nereikėtų ilgai spėlioti kas rašo ir ko prašo, tuojau parašysiu, kad jau keletas šeimų gavo iš Jūsų maldaknygės "D. Ramiybės Salitinis". Kadangi pas mus tik nėra, tai su prašymu kreiptis — prisiųskite man ir kitam mano draugui minėtą maldaknygę. Už tai būsiu labai dėkingas". Maldaknygių Darbininko administracijoje yra daug ir todėl labai papigintai galima pasiūsti į Lenkiją. Siųskite auką: Darbininkas, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N.Y. 11221.

LIETUVIŠKAS FILMAS ANGLIŠKAI

Balandžio 26 Bostone buvo rodomas filmas, pagamintas Kanadoje 1963. Tai rinkinys iš įvairių nufilmuotų gabalų, kuriuose rodoma kai kurios Lietuvos vietovės: Neringa, kopos, Baltijos jūra, Klaipėda, Nemunas, Kaunas, Vilnius, lietuvis ūkininkas laukuose prie dalgės, plaukiamos mašinos, linų rovējai, Trakai ir eilė kitų vietų ir vaizdėlių. Vasario 16-sios minėjime Lietuvos prezidentas, ministrai, diplomatinis korpusas. Lietuvos kariuomenės žygis į Vilnių, kaip nuplautomas demarkacijos linijos barjeras, vilniečių pasitikimas kariuomenės. Toliau — Molotovo-Ribbentropo pakto pasirašymas, kuriuo buvo pradėtas II-sis pasaulinis karas ir pasidalyta Europa. Rusų okupacija, jų kariuomenės įgyviavimas į Lietuvą.

Toliau rodoma, kaip buvo sukaužtas jų pasirašytas paktas, ir prasidėjo rusų-vokiečių karas. Vėliau, kai jau vokiečiai pradėjo išsimesti, jų traukimas atgal ir rusų nauja okupacija. Tada lietuviai partizanai rodomi bunkeriuose, kaip lenda slaptais išėjimais lauk. Taip pat rodomas baisus rusų darbas

Pravieniškes ir kitur, kur jie žudė lietuvius.

Pats filmas yra tamsokos spalvos, bet gerai matomas. Jei muzika ir dainos nebūtų tokie garsūs, būtų dar geriau. Dabar nesigirdi net aiškintojo, kuris kalba angliškai.

Dar vienas trūkumas. To anglų paaikškinimo nepakanka. Jis per trumpas. Tik tas, kuris žino įvykius, asmenis, pažįsta vietoves, tai lengvai supranta, — kitiems tai pasidaro sunkiai įkandama.

Filmą pristatė ir apibūdino Antanas Matijoška, specialaus komiteto šiam reikalui pirmininkas. Savo patriotinėje kalboje priminė, kad vergiją ir žudynes į Lietuvą atnešė rusai. Dabar pradeda tai pamiršti net ir tie, kurie pasitraukė iš tenai.

Prieš pradedant filmą, Onos Ivaškenės mažesnieji šokėjai — mergaitės pavaizdavo gyvąjį paveikslą — prie partizano kapo.

Zmonių buvo pilna salė. Daugumą sudarė senesnės kartos ateiviai. Vėliau jie kalbėjo: kočia buvusi graži Lietuvos kariuomenė, kurios jiems neteikė matyti.

nę veiklą, kaip sutelkti daugiau lėšų labdarinigiems reikalams, kaip užkirsti kelią lietuvių jaunimo nutautėjimui, kaip lietuvių vieningiau suburti, kad būtų išvengta trynimosi bei nesantaikos. Tai štai kas prieš pat mirtį Salomėjai Mulks-Čerienei rūpėjo, kuo ji sielojosi, ir tai tik dalis jos darbų, kurie pakirto jos išvargintą perkrautą širdį.

Gegužės 7 d. vakarą į Lee laidojimo koplyčią Lindene susirinko beveik visi Lindeno ir apylinkės lietuviai atsisveikinti su velione, prieš išlydint ją į Chicago. Po trumpų pamaldų, kurias atlaikė kunigai P. Zemeikis ir J. Prabulickas, atsisveikinimo žodžius tarė: A. Kačanauskas (muzikų vardu), V. Tursas (Lietuvių B-nės ir Alto vardu), O. Klimienė (Birutės ansamblio vardu) ir J. Zubavičius (artimųjų ir pažįstamųjų vardu). Visi kalbėtojai iškėlė jos didelius nuopelnus lietuvių bei.

Gegužės 8 dienos rytą Sv. Petro ir Povilo lietuvių bažnyčioje Elizabete už velionės sielą kun. P. Zemeikis ir kun. J. Prabulickas aukėjo mišias. Per mišias giedojo solistė O. Zubavičienė. Po pamaldų kūnas lėkėtu išlydėtas Chicagoje.

Ilsėkis ramybėje, Salomėja, svečioje Amerikos žemėje, o Tavo darbus mes, Lindeno lietuviai, tęsime toliau.

V.T.

Solistė Lionė Juodytė, išleidusi plokštelę "Dainuojame su Lione".

TO PLACE
YOUR AD
CANCEL OR CHANGE
Tel.: GL2-2923

H. W. MALE

Maintenance man Amityville area painting outside work. General repairs etc. 40 hr week plus benefits. Steady work — 516 AM 4-1662

TRUCK MECHANICS
GRADE A
Top Wages — Union Shop
Good Condition
Call Mr. Febbo
(201) 434-1600

Experienced WOODWORKERS — thoroughly experienced Foreman & Supervisor to run and operate plant. Top salary. Good benefits. English required. (516) 277-3085 or (516) 665-5452 (leave name and phone).

Production Trainees experience not necessary afternoon shift steady job good fringe benefits paid holidays. Must speak English. Apply in person: Business Supplies of America, Route #1 Monmouth Junction, N.J.

SERVICE

RIVERDALE T.V. AND
COLOR SPECIALIST
\$12.95 Service Charge
including color adjustment and rad checked by machine
Call: 914-237-0100 anytime

CHEZ CIRO
BEAUTY SALON
The Newest Salon in Throggs Neck... The Comfort and Elegance of your Living Room... At Reasonable Prices. — 3814 E. Tremont Ave., Bronx, N.Y. — TY 2-1115

LA COURONNE
10 Riverside Ave. Lyndhurst, N.J. Open 6 days a week, closed on Tues. Hours: 11 AM to 2 AM — French Cuisine, Host Raymond Lambert. Call 201-939-6674 or 939-9868

Waldorf Associates licensed electrical contractors industrial, commercial and residential. Free estimates. Emergency service. Specializing in all types of wiring and design. Call from 8-5 823-9515 2070 Cross Bronx Expressway Bronx, New York.

HELP WANTED

OPERATORS earn \$100 and up, or piece work plus benefits and opportunity for advancements: with experience on pockets, zippers and hemmer work on childrens box shorts. Steady work — BARONCI, 7th floor, 54 Bleeker St. (Corner Lafayette) New York City.

H. W. FEMALE

NURSE Operating room — day shift. Minimum of call. Liberal personnel policies. Salary based on experience. Apply Nursing Office — PHELPS MEMORIAL HOSPITAL N. Tarrytown, N.Y. (914) 631-5100 Ext. 265

DISPLAY

Continental Translators if you have language difficulties getting a N.Y. drivers license or changing out of state, call us. All service done in native language. Tel. 212-982-9844

QUEEN CITY CATERERS
Catering For All Occasions
We Supply Everything
1025 Greely Avenue
UNION, N. J.
Call 201-964-1161 — Day;
or 201-752-3254 — Nite

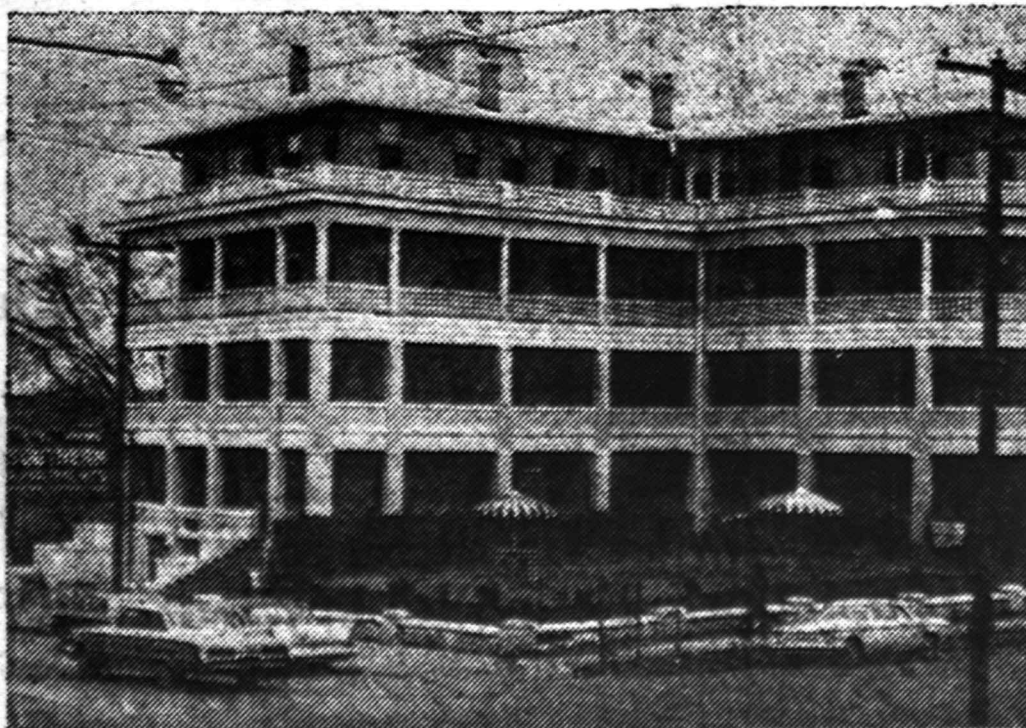
LIETUVOS KANKINIŲ KOPLYČIA ŠV. PETRO BAZILIKOJE ROMOJE,

pasaulyje garsiausioje vietoje jau baigiama įruošti. Kiekvienam lietuviui branginančiam savo tautos kankinių atminimą dera būti šio paminklo kūrėjų tarpe.

Šių metų liepos 7 dieną
koplyčia bus dedikuota.

Savo auką atsiųskite prieš
koplyčios dedikaciją!

Rašykite:
LITHUANIAN MARTYRS' CHAPEL FUND
2701 W. 68th Street, Chicago, Ill. 60629

Hot Springs, Arkansas, parduodamas šis viešbutis — Southern Hotel Apt., 333 Quachita Ave. Savininkai Bront ir Hubert Martin parduoda už priimaną kainą.

PIRMAUJANTI DESŲ PREKYBA NEW YORKE
VOKISKOS SPECIALYBĖS

SCHALLER & WEBER

AUGŠČIAUSIOS KOKYBĖS PRODUKTAI

Mūsų krautuvėse geriausios dešros
Kelionei ir TV užkandžiai — kumpiai, įvairiausios mėsos, lietuviška duona ir kiti produktai
Užtikite — įsitikinsite!

9 DIDŽIULĖS KRAUTUVĖS 9

New York: 1654 2nd Ave. (85-86 St.) — TR 9-3047
Ridgewood: 56-54 Myrtle Avenue — VA 1-7068
Astoria: 28-28 Steinway Street — AS 4-3210
Floral Park, L.I.: 259-17 Hillside Ave. — 343-6116
E. Northport, L.I.: 250-A Lark Field Rd. 516-757-0801

Franklin Sq., L.I.: 981 Hempstead Tpke. — 437-7677
Flushing: 41-06 Main Street — HI 5-2552
Jackson Heights: 82-10 37th Avenue — DE 5-1154
Poughkeepsie, N.Y.: 450 Main St. — 914-454-9070

DARBININKAS

**NEW YORKO
NAUJIENOS**

Vienuošas GL 5-7068
Spaustuė GL 2-6916
Redakcija GL 5-7281
Administracija GL 2-2923

New Yorko lietuvių vyrų choro koncertas bus šį sekmadienį, gegužės 24, Franklin K. Lane mokyklos salėje Woodhavene. Pradžia 4 v. popiet. Choras maloniai kviečia visus atsilankyti ir pasiklausyti, ką jie yra parengę šiam koncertui. Iš naujų dalykų pažymėtinas J. Svedo harmonizuotas Dziedukas, kuris bus atliktas su solistais. Prisiminti na ir efektinga R. Wagnerio malda iš operos "Tannhauser". Koncerto pažiba bus solistė F. Railaitė-Riley, kuri pirmą kartą dainuos lietuviams. Šio choro visi koncertai prasideda punktualiai. Visuomenė prašoma nesivėlinti.

Elena Venis sėkmingai atostogauja Virgin Islands salyne ir siunčia Darbininkui sveikinius.

Ateitininkų sendraugių susirinkimas bus šį penktadienį, gegužės 22 d., 7:30 v.v. Kultūros židiny, 361 Highland Blvd. Brooklyne. Susirinkime bus apžvelgti praeitų metų veikla ir kalbama apie suaktyvinę Federacijos kongresą, kuris bus Chicagoje. Įvadą tom diskusijom padarys St. Lušys ir A. Sabalis.

Balfui auکوjo. Pagerbdami a. a. Petro Gurecko prisiminimą, Balfui auکوjo: Elena ir Rimas Vaišniai iš New Haveno, Conn., — 15 dol., Teresė ir Algimantas Landsbergiai — 10 dol. Vladas Audėnas, pagerbdamas a. a. Anelės Zareckienės prisiminimą, Balfui atsiuntė 10 dol.

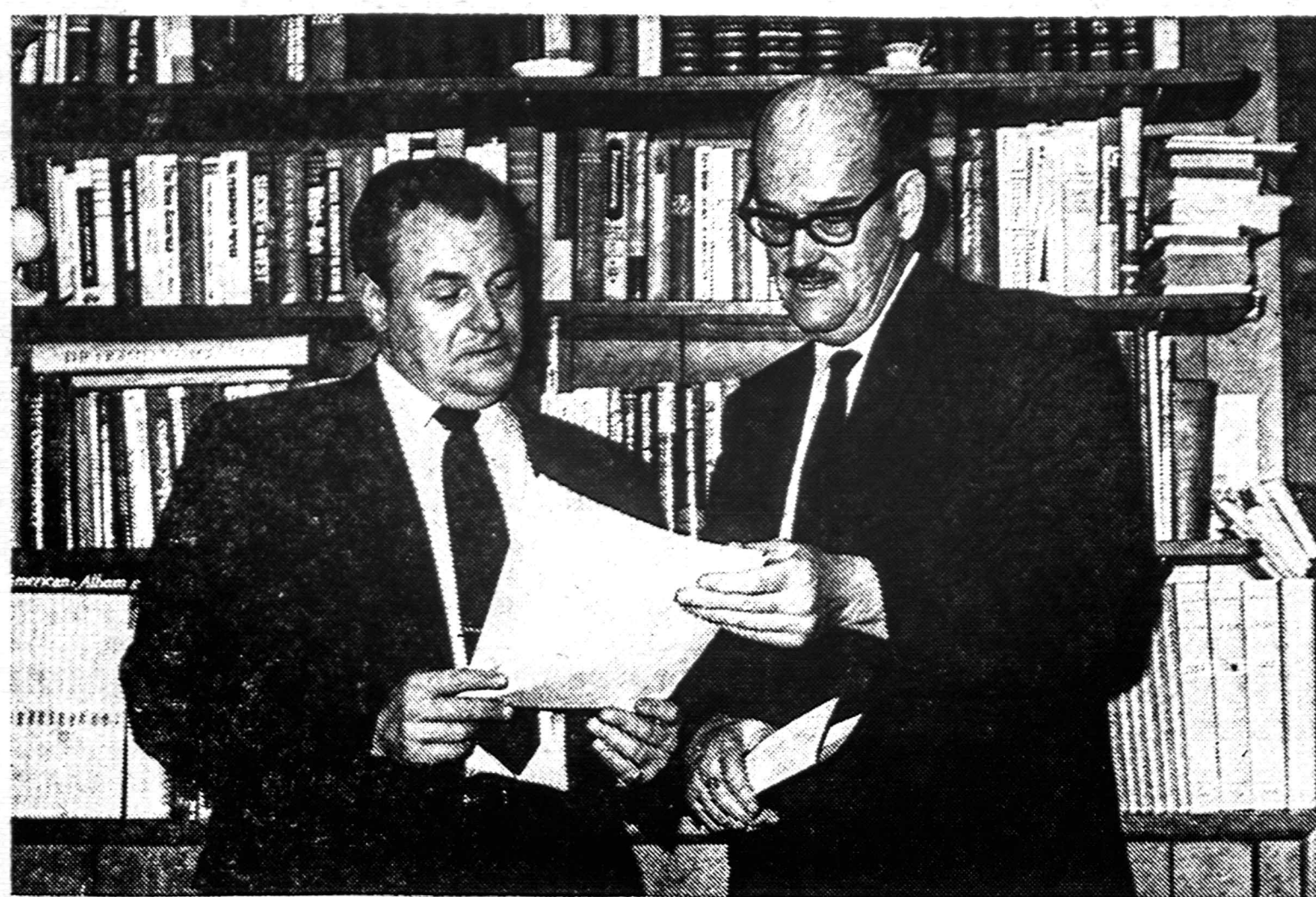
Sigitas ir Daiva (Audėnaitė) Banaičiai, praleidę tris savaites Europoje, grįždami namo į Chicago, dvi dienas svečiavosi pas tėvus, O. ir J. Audėnus, Brooklyne. D. Banaičienė dėsto North-western universitete. Jo siūsta dalyvavo tarptautiniame fizioterapistų suvažiavime Amsterdamo, Olandijoje. Tuo metu S. Banaitis savo bendrovės reikais buvo Hanoverio, Vokietijoje. Bekeliaudami Banaičiai dar buvo sustoję Šveicarijoje ir Portugalijoje.

"Lietuvos Atsiminimų" radijo didingi piknikai šiemet įvyks rugpjūčio 2, sekmadienį, Platt-deutsche Parke, Franklin Square, L. I., N. Y., ir rugsėjo 13, sekmadienį, naujoje vietoje: Šv. Mykolo liet. parap. parke ir gretimame Ukrainiečių Taut. Parke, Bayonne, N. J.

Seton Hall Universiteto, So. Orange, N. J., radijo stoties vadovybė, įvertindama lietuviškų muzikinių programų aukštą kokybę bei didelį klausytojų skaičių, ir šiais metais nutarė išsiųsti vasarą pratęsti tų programų transliavimą, nors vasaros metu universiteto radijo stotis veikia tik vakarais. Lietuviškos muzikos programos transliuojamos kas pirmadienį, 5 minutės po 8 valandos, iki 9 valandos vakaro. FM bangom, 89.5 meg. Programai vadovauja tame universitete profesorijaus dr. Jokūbas Stukas.

Veronika Rajeckienė krisdama susižeidė ir jau ketvirta savaitė kaip gydosi šv. Jono ligoninėje.

Jau 62 asmenys užsirašė dalyvauti Lietuvos Vyčių organizacijos ekskursijoj į Lietuvos Kankinių koplyčios šventinimą Romoje. Vyčiai ir svečiai iš N. Y. iškris Pan American 747 lėktuvu birželio 28, sekmadienį, 7 v.v. Po trijų dienų Londono nuskris į Milaną ir po to į Romą, kur liepos 7 koplyčią iškilmingai pašventins pats popiežius Paulius VI. Aplanke įvairius Italijos miestus, Vyčiai grįš New Yorką Alitalijos lėktuvu liepos 12, sekmadienį, 7 v.v. Ekskursiją organizuoja centro valdybos pirm. dr. Jokūbas Stukas. Nori patekti į dalyvių tarpą iki gegužės mėn. pabaigos siunčia 587 dol. Trips N' Tours Įstaigai, Rte. 35 and Sea Girt Ave., Sea Girt, N. J.

Assemblyman John T. Flack iš Glendale ir Peter C. Wytenus skaito rezoliuciją, priimtą New Yorko valstybėje ir pasiražytą gubernatoriaus Rockefellerio. Rezoliucija skelbia birželio 14 trėmimų į Sibirą dieną. Ta proga prie lietuviško kryžiaus Flushing Meadows bus iškilės 12:30 v. Nuotr. R. Kisieliaus

Rožė Mainelytė gegužės 22 išskrenda dešimties dienų atostogų į Kaliforniją. Aplankys Los Angeles, San Francisco ir kitus miestus.

Cypress Hills sekcijoje parduodamas 3 aukštų namas su 4 miegamais kambariais ir trečiame aukšte įrengtais kambariais. Namas apšildomas gazu. Arti Arlington traukinėlio stoties. Informacijai tel. 827-4248.

Cypress Hills sekcijoje parduodamas 3 šeimų mūrinis namas (attached). Netoli Jamaica traukinio stoties, prie katalikų bažnyčios, mokyklos ir krautuvų, lietuvių kaimynystėje. Kaina labai prieinama, apie 20 tūkstančių. Tel. skambinti (516) 536-4484.

Parduodamas laivas 14 pėdų ilgio su "Outbord" motoru Mercury 65 arklių jėgos. Geram stovyje. Informacijai skambinti vakarais tel. (516) GR 5-5046.

Pigiai parduodu namus, nes persikeliu į poilsio namus. 293 D. St. South Boston, Mass.

Visi Telefonken produktai laikinai labai atpiginti! Radio Stereo, Tape recorderiai ir kt. Skubiai susižinokite betarpiu su Sparta sav.: J. L. Giedraitis, 10 Barry Dr., E. Northport, N. Y., 11731 Tel.: (516) 757-0055.

JUOŽA VALAKĄ ATSIŠVEIKINANT

Antradienio rytą New Yorko lietuvių tarpe pasklido žinia, kad mirė Juozas Valakas, žurnalistas, dalyvavęs J. Ginkaus radijo valandėlėje. Mirė gegužės 18, pirmadienį, 8:05 v. vakaro. Į Long Island City ligoninę buvo nuvežtas prieš kelėtą savaitę. Pradžioje buvo sunkus ligonis, paskui jam buvo padaryta operacija. Paskutiniu laiku buvo tiek pagerėjęs, kad buvo numatomas greitai išleisti iš ligoninės.

Pašarvotas jis M. Šalinskienės laidojimo šermininėje. Atsisveikinimas su velioniu — gegužės 22, penktadienį, 7:30 v.v. Laidojamas gegužės 23, šeštadienį, iš Angelių Karalienės parapijos bažnyčios, kur pamaldos bus 10 val. Laidojamas Cypress Hills kapinėse.

Lietuvoje liko žmona Ona, sūnus Algirdas, brolis Ignas, seserys Liuda ir Janina. Amerikoje liko dėdė Edvardas Pulokas ir kiti giminės. Laidotuvis rūpinasi jo bičiulė Kazimiera Genevičienė, kurios namuose jis kurį laiką gyveno.

Velionis Juozas Valakas buvo gimęs 1915 rugpjūčio 13 Tacomą, Washingtono valstybėje. Į Lietuvą su tėvais nuvyko 1922. Baigęs Ukmergės gimnaziją, Kaune studijavo gamtos mokslų fakultete ir kartu įsijungė į tautinių organizacijų veiklą, dirbo laikraščiuose.

Parduodamas namas Highland Park-Arlington sekcijoje, tik du blokai nuo būsimos Lietuvos Kultūros židinio — Jaunimo centro. Namas vienos šeimos, su dideliais 5 miegamais, su modernia virtuve, 5 voniom. Svetainėje ugnia vieta, užbaigtas rūsys, su privačiu keliu įvažiuoti į nuosavą garažą. Informacijai skambinti Chauncey Real Estate Co. Tel. 624-4300.

Išnuomojama I aukšte 3 kambariai su vonia, virtuve, pusantro bloko nuo Apreiškimo parapijos bažnyčios. Pageidaujama dviejų asmenų suaugusių šeima arba vienas asmuo. Skambinti po 3 val. E. Sandanavičienė EV 8-1826.

**BOSTONO
ŽINIOS**

Mišios už Lietuvos laisvę ir teisingą taiką buvo laikomos gegužės 10 Sv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioje.

Komp. Julius Gaidelio sonata bus išpildoma gegužės 24 Bostono liet. piliečių draugijos salėje. Koncerte dalyvauja smuikininkai: Izidorius Vasyliūnas, V. Valkavičius ir fortepijonu palydi Vytenis Vasyliūnas.

Prie Harvardo universiteto esančios kirpyklos vėl turi darbo, nes užsiauginę ilgus plaukus studentai pradėjo juos kirpti. Kerpa gi norėdami vasarą gauti darbo ir kad galėtų prieti prie darbininkų ir juos sugiatuoti prieš valdžią.

Į Bubulio ir Dundulio spektaklį, kuris buvo gegužės 3 Thomas Park mokykloje, prisirinko apie 500 žmonių. Tai parodo, kad lietuviai mėgsta vaidinimus. Veikalas nors ir linksmas ir juokingas, bet kai kur ištestas. Yra ir pasikartojimo. Bet Chicago scenos darbuotojų sąjunga jį suvaidino gražiai. Kiekvienas atidavė savo dalį su kaupu. Veikale vaidino: Bubulis — Jonas Kelečius, Rožė, jo šeiminkė, — Stasė Kiečiūtė, Kelečiūtė, Radasta, Bubulio dukra, — Laima Petravičiūtė, Dundulis — Leonas Barauskas, Dobilas, jo sūnus, Arvydas Dikinis; Girdžius, pagyvenęs viengūnis, — Juozas Valentinas; Šaltėknis, miestelėnas, — Algimantas Deksnis, Turulis, piršlys, — Julius Balutis; Agulė, našlė, — Elena Petrokaitė-Rukuižienė. Veikalą gražiai surežisavo Algimantas Dikinis.

zitoriai: Vl. Jakubėnas, J. Gaidelis, J. Kačinskas ir A. Svedas.

Gegužės 15-17 prof. V. Marijošius tuo reikalu lankėsi Bostone, tarėsi su kompozitoriais J. Gaideliu ir J. Kačinsku. Abiem yra išteikti kvietimai operom rašyti. Ta pačia proga V. Marijošius kalbėjosi ir su St. Santvaru dėl Gian-Carlo Menotti operos "The Old Maid and the Thief" vertimo į lietuvių kalbą. Chicago Lietuvos Opera šį Menotti veikalą statys 1971 metų pavasarį.

Prez. A. Stulginskio minėjime jaunimo atstovai — Bernadeta Tutinaitė ir Rytis Balčiūnas — paskaitė jaunimo žodį. Nuotr. P. Ažuolas

New Yorko Lietuvių Vyrų Choro METINIS KONCERTAS

Gegužės mėn. 24 d.

4 val. p. p. (punktualiai)

FRANKLIN K. LANE MOKYKLOS SALĖJE
Jamaica & Dexter gatvių kampas, Woodhaven

Programoje:

Choro dainos ir solistė F. Railaitė-Riley

ĮEJIMAS — \$3.00 • MOKSLEIVIAMS — \$1.00

Bilietai gaunami pas choristus ir prie kasos.

Visi maloniai kviečiami!

Choro valdyba

New Yorko skautams remti komitetas

gegužės 30 dieną

MASPETHO PARAPIJOS SALĖJE

64-14 56th Rd., Maspeth, N. Y.

rengia

PAVASARIO BALIŲ

Pradžia 7:30 v.v. • Namuose gamintų valgių bufetas • Šokiams gros Joe Thomas orkestras • Įėjimas asmeniui \$10.00, studentams \$5.00.

Stalai užsakomi ir bilietai gaunami pas komiteto narius: V. Baliūnienė 516-731-0404; A. Bulotienė 201-839-4468; I. Garunkšienė 516-WE 8-7046; T. Jasaitis 516-482-1399. Paštu siųsti: Mrs. V. Baliūnas, 12 Berryhill L., Bethpage, N.Y. 11714.

New Yorko valstijos seimas priėmė rezoliuciją ir kreipėsi į New Yorko valstijos gubernatorių Rockefellerį prašydamas birželio 14 paskelbti ypatingą dieną, pagerbiant iš Lietuvos, Latvijos ir Estijos išvežtuosius į Sibirą. Rezoliucijai pra-

vesti daug pasidarbavo assemblymanas John T. Flack iš Queens ir senatorius Edward S. Lentol iš Brooklyn. Išvežtųjų minėjimas įvyks birželio 14, sekmadienį, 12:30 val. popiet prie lietuviško kryžiaus

Flushing Meadow Corona parke, buvusioj pasaulinės parodos aikštėj. Visi lietuviai kviečiami gausiai dalyvauti. Dėl informacijų skambinti: Peter C. Wytenus — EV 6-3871